

Grundkartan upprättad 1998-12-23
Beteckningar GRUNDKARTA

Kommungräns
 Frakttväg
 Fastighetsgräns
 Gällande använningsgräns
 Gällande egenskapsgräns
 Gräns för servitut
 Beståndshus med trädgård, uthus
 Beståndshus resp. uthus
 Användningsgräns
 Annan byggnad
 Transformator, elområde
 Staket, gräv, häck
 Ställe
 Staket till under markytan
 Staket till under markytan
 Träsk
 Väg
 Järnväg
 Gångstig
 Bänk
 Skränklytt
 Dnr, vattenmätare
 Länsmätskåpa
 Gällande vägnöje
 Arvsgård mät.
 Nilsbunnet
 Polygonpunkt med nr
 973165
 Riktningssymbol
 1102
 Fastighetsbeteckning
 Längsmät

PLANBESTÄMMELSER
 Härjande gäller som omfattas med redovisande beteckningar. Där beteckningar saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet. Endast angiven användning och utformning är tillåten.

ÖVRANSKREDDNINGAR
 Läng på kartan ritad 3 mm utanför planområdets gräns
 Användningsgräns
 Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN
 Allmänna platser
 A Allmän trafik
 B PARK
 C C-1-102
 C-2 C-2-102
 C-3 C-3-102
 C-4 C-4-102
 C-5 C-5-102
 C-6 C-6-102
 C-7 C-7-102
 C-8 C-8-102
 C-9 C-9-102
 C-10 C-10-102
 C-11 C-11-102
 C-12 C-12-102
 C-13 C-13-102
 C-14 C-14-102
 C-15 C-15-102
 C-16 C-16-102
 C-17 C-17-102
 C-18 C-18-102
 C-19 C-19-102
 C-20 C-20-102
 C-21 C-21-102
 C-22 C-22-102
 C-23 C-23-102
 C-24 C-24-102
 C-25 C-25-102
 C-26 C-26-102
 C-27 C-27-102
 C-28 C-28-102
 C-29 C-29-102
 C-30 C-30-102
 C-31 C-31-102
 C-32 C-32-102
 C-33 C-33-102
 C-34 C-34-102
 C-35 C-35-102
 C-36 C-36-102
 C-37 C-37-102
 C-38 C-38-102
 C-39 C-39-102
 C-40 C-40-102
 C-41 C-41-102
 C-42 C-42-102
 C-43 C-43-102
 C-44 C-44-102
 C-45 C-45-102
 C-46 C-46-102
 C-47 C-47-102
 C-48 C-48-102
 C-49 C-49-102
 C-50 C-50-102
 C-51 C-51-102
 C-52 C-52-102
 C-53 C-53-102
 C-54 C-54-102
 C-55 C-55-102
 C-56 C-56-102
 C-57 C-57-102
 C-58 C-58-102
 C-59 C-59-102
 C-60 C-60-102
 C-61 C-61-102
 C-62 C-62-102
 C-63 C-63-102
 C-64 C-64-102
 C-65 C-65-102
 C-66 C-66-102
 C-67 C-67-102
 C-68 C-68-102
 C-69 C-69-102
 C-70 C-70-102
 C-71 C-71-102
 C-72 C-72-102
 C-73 C-73-102
 C-74 C-74-102
 C-75 C-75-102
 C-76 C-76-102
 C-77 C-77-102
 C-78 C-78-102
 C-79 C-79-102
 C-80 C-80-102
 C-81 C-81-102
 C-82 C-82-102
 C-83 C-83-102
 C-84 C-84-102
 C-85 C-85-102
 C-86 C-86-102
 C-87 C-87-102
 C-88 C-88-102
 C-89 C-89-102
 C-90 C-90-102
 C-91 C-91-102
 C-92 C-92-102
 C-93 C-93-102
 C-94 C-94-102
 C-95 C-95-102
 C-96 C-96-102
 C-97 C-97-102
 C-98 C-98-102
 C-99 C-99-102
 C-100 C-100-102

BEGRÄNSNING AV MARKENS BEVOCANDE
 Mark för inte bebodda i planområde som erfordras för mindre utlåt (sopnis o.dyl.)
 Mark för byggas under med planterat björk
 Mark skall vara tillgänglig för gångtrafik

MARKENS ANORDNANDE
 Utlåt
 Körbar in- och uttår för inte anordnas

UTFORMNING; UTFÖRANDE
 Utlåt
 Högsta byggnadshöjd i meter
 Inrednings vind för ej utlösas

Byggnadsmark
 Dagvatten skall infiltreras

STÖRNINGSSTYDD
 För bostäder skall ljusande gälla.
 Fasad skall minst dämpa till en ekvivalent ljudnivå motsvarande 30 dBA.
 Maximal ljudnivå motsvarande för ej överstiga 45 dBA mer än fem gånger per natt. (kl.22-06)
 För minst hälften av bostäderna för den ekvivalenta ljudnivå utanför fasad ej överstiga 55 dBA.
 Ekvivalent ljudnivå på utplatser och balkonger för ej överstiga 65 dBA.

GENFRETTA BESTÄMMELSER
 Ex. tillstånd av markförändringar skall undersökas och omhändertagas i samråd med tillämplighet och myndigheterna.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER
 Genomförandelid
 Genomförandelid
 Markområden som är 15 år från den dag planen vinner laga kraft

VERKAN PÅ FASTIGHETSPLAN
 I den fastighetsplan för kvartalet Dagkakpan som vann laga kraft 1956-08-18 upphör att gälla.

ILLUSTRATIONER
 Illustrationstyper

Detaljplan för
 Sicklasån 260:1,
 kv. DAGKAPAN och del
 av 261:1, kv. DISTANSEN
 Nacka kommun
 Miljö & Stadsbyggnad i Nacka i aug 1999
 Paul Ahlqvist
 Plan- och exploateringschef
 Tord Runnius
 Planarkitekt
 Godkänd av ÖMS 1999-12-07 & 21/1/2000
 Antagen av KF 2000-05-11 & 21/1/2000
 Laga kraft: 2000-06-29

SKALA 1:1000
 0 10 20 30 40 50 100 150 M

Dnr. KF/97 282 214
 DP239
 2000/97
 BSO/TR
 PROJNR 9175
 167 866/97

Nacka KLM

Akt nr:

0182K-2000/97

2000/97

KARTAN PLAN

A1

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

Förvaltningsavdelningen
Lars Blomberg

BESLUT

Datum
19.5.2000

DP239 1 (2)

Beteckning
1941-00-22027

"_"
Sickla Strand 9
131 34 NACKA

"_ " Text ej tillgänglig
med anledning av GDPR.
För information kontakta
registrator.plan@nacka.se

Överklagande i fråga om antagande av detaljplan för Sicklaön 260:1, kvarteret Daggkåpan, och del av Sicklaön 261:1, kvarteret Distansen, i Nacka kommun

BESLUT

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Komunfullmäktige i Nacka kommun beslöt den 13 mars 2000, § 5, att anta en detaljplan för Sicklaön 260:1, kvarteret Daggkåpan, och del av Sicklaön 261:1, kvarteret Distansen. Detaljplanens syfte är att dels ändra gällande detaljplan för kvarteret Daggkåpan från enbart industri- och kontorsändamål till att även omfatta handels- och bostadsändamål och dels att fastlägga rådande markanvändning i kvarteret Distansen för bostadsändamål. Tillkommande bebyggelse inom kvarteret Daggkåpan omfattar 200 - 230 nya lägenheter i flerbostadshus och cirka 11500 kvadratmeter bruttoarea för verksamheter. Den nya bebyggelsen avses att uppföras i fem våningar varav den högsta utförs indragen.

Ni har överklagat beslutet såsom boende i ett befintligt hus inom området. Ni har därvid anfört bl a följande. Av samrådsyttranden framgår att många i området yrkar en lägre exploatering. Solstudierna är bristfälliga. Ni önskar en flyttning av det östra huset mot väster för att inte lägga den nuvarande bebyggelsen i skugga. I andra hand kan det östra huset vid vattnet eller eventuellt huset ovanför tas bort för att undvika en instängd och påträngande karaktär. I tredje hand kan hushöjden minskas från fem till fyra våningar.

SKÄL FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

En grundläggande princip i plan-och byggnadslagstiftningen är att kommunen själv inom vida ramar får avgöra hur marken skall användas och hur miljön skall utformas i den egna kommunen. Frågor om miljöutformning, exploateringsgrad och liknande kvalitetsfrågor är interna kommunala angelägenheter. Stor vikt bör således tillmätas de lämplighetsbedömningar som görs av kommunen. Statliga besvärmyndigheter skall ingripa endast då kommunen gjort en felaktig avvägning mellan motstående enskilda och/eller allmänna intressen eller då kommunen förfarit felaktigt vid handläggningen av planärendet.

LAGAKRAFTBEVIS

datum 6.7.2000
Detta beslut har vunnit laga kraft
den 29 juni 2000
Länsstyrelsen i Stockholms län
Juridiska enheten
Maria Larsson

Postadress Box 22067 104 22 STOCKHOLM	Besöksadress Juridiska enheten Hantverkargatan 29	Telefon 08 - 785 40 00 (växel) 08 - 785 54 91 (direkt)	Telefax 08 - 785 40 01 (reception) 08 - 785 46 15 (direkt)	Postgirokonton 3 51 72 - 6
---	---	--	--	-------------------------------

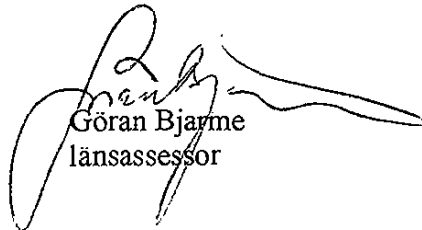

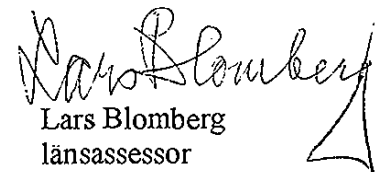
Länsstyrelsen kan inte finna att planen medger en olämpligt hög exploatering eller att bebyggelsen placeras i sådana lägen att beslutet att anta planen skall upphävas av den anledningen. Inte heller visar handlingarna i ärendet att en bebyggelse enligt planen kommer att medföra otillfredsställande sol- och ljusförhållanden för vare sig befintlig bebyggelse, såsom den fastighet där Ni bor, eller tillkommande ny bebyggelse.

Länsstyrelsen kan inte finna att de enskilda intressena åsidosatts vid avvägningen mellan berörda allmänna och enskilda intressen på sådant sätt att detaljplanen skall upphävas. Inte heller i övrigt har det framkommit någon omständighet som utgör skäl att upphäva planändringen. Överklagandet skall därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, enligt bilaga.

Göran Björne
länsassessor

Lars Blomberg
länsassessor

kopia till
akten
bynd
JM AB, Jan H Jansson, 169 82 STOCKHOLM

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS
REGERINGEN

VAR SKALL BESLUTET ÖVERKLAGAS	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos Regeringen, Miljödepartementet.
HUR MAN UTFORMAR SITT ÖVERKLAGANDE M M	I skrivelsen skall Ni - tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarie-numret) - redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras Ni bör också redogöra för varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt. Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
VAR INLÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall inlämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till Regeringen, Miljödepartementet.
TID FÖR ÖVERKLAGANDE	Länsstyrelsen måste ha fått Er skrivelse inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.

Nacka Kommun
Kommunfullmäktige

NACKA KOMMUN	
Namnd:	
2000-04-11	
Diariernr	Diariplanbeteckn.

Sammanträdesprotokoll

DP239

Sammanträdesdatum
2000-03-13

INKOM LÄNSSTYRELSEN STOCKHOLMS LÄN Planenheten
2000-03-24
1933-10-1595

§ 5

Detaljplan för Sicklaön 260:1, kvarteret Daggkåpan och del av Sicklaön 261:1, kvarteret Distansen

Beslut

Kommunfullmäktige antar den föreslagna detaljplanen för Sicklaön 260:1, kvarteret Daggkåpan, och del av Sicklaön 261:1, kvarteret Distansen.

Ärendet

Detaljplaneområdet är beläget på sydvästra delen av Sicklaön. Detaljplanen omfattar fastigheterna Sicklaön 260:1 och västra delen av 261:1 samt del av 40:1, som utgör allmän platsmark och vattenområde. Planområdet begränsas i söder av kommungränsen mot Stockholm i Sicklasjön, i väster av Sickla Allé, i norr av Järlaleden samt i öster genom kvarteret Distansen.

Detaljplanens syfte är dels att ändra gällande detaljplan för kvarteret Daggkåpan från enbart industri- och kontorsändamål till att även omfatta handels- och bostadsändamål, dels fastlägga rådande markanvändning i kvarteret Distansen för bostadsändamål. Kvarteret Daggkåpan bedöms omfatta drygt 200 nya lägenheter i flerbostadshus samt cirka 11.500 kvm bruttoarea ovan mark för tillkommande kontor.

Handlingar i ärendet

KS utdrag § 22/2000	Bil 2/a
ON/S utdrag § 219/1999	Bil 2/b
Miljö & Stadsbyggnads utlåtande med bilagor	Bil 2/c
Beskrivningar med kartor	Bil 2/d

Ärendets tidigare behandling

Kommunstyrelsen hade den 21 februari 2000, § 22, beslutat föreslå kommunfullmäktige anta detaljplanen för Sicklaön 260:1, kvarteret Daggkåpan och del av Sicklaön 261:1, kvarteret Distansen.

Yrkanden

Under diskussion i ärendet yrkade Gunilla Lennmarker, med instämmande av Anders Österlund och Bengt Eriksson, bifall till kommunstyrelsens förslag.

Kaj Nyman yrkade, med instämmande av Kerstin Nöre, Rolf Wasteson och Tuija Meisaari Polsa, att ärendet skulle återremitteras för minskning av exploateringsgraden.

LAGAKRAFTBEVIS

datum 2000-07-10

Detta beslut har varit laga kraft

den 29 juni 2000

Vivica Brummer

Justerandes sign

Länsstyrelsen i Stockholms län, beslut 0504/2000

Länsstyrelsen beslutar enligt 12 kap 2 § plan- och bygglagen att prövning av antagandebeslutet enligt detta protokoll inte skall ske.

Anna Gunnarsson
Jullemur Johansson

Utdragsbestyrkande

§ 5 forts.

Beslutsgång

Kommunfullmäktige avslag Nymans yrkande om återremiss.

Med bifall till Lenmarkers yrkande beslutade kommunfullmäktige i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Reservation

Kaj Nyman och Tuija Meisaari Polska anmälde reservation för s-gruppen till förmån för eget yrkande.

Kerstin Nöre anmälde följande reservation till förmån för eget yrkande.

"Lägre exploatering förordas för att spara parkmark."

Rolf Wasteson reserverade sig till förmån för eget yrkande.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

9 (36)

Detaljplan för Sicklaön 260:1, kv Daggkåpan, och del av Sicklaön 261:1, kv Distansen, i Nacka kommun, upprättad på Miljö & Stadsbyggnad i Nacka i augusti 1999 och justerad i november 1999

BESKRIVNING

Handlingar

Detaljplaneförslaget omfattar:

1. Detaljplanekarta med bestämmelser.

Till förslaget hör även:

2. Denna beskrivning.
3. Genomförandebeskrivning.
4. Illustrationsplan.
5. Miljökonsekvensbeskrivning.
6. Fastighetsförteckning.

LAGAKRAFTBEVIS

datum 2000-07-10

Detta beslut har vunnit laga kraft

den 29 juni 2000

E. Breunner

Dessutom finns modell i skala 1:400, perspektiv och illustrationer.

Planens syfte och huvuddrag

Detaljplaneförslagets syfte är dels att ändra gällande detaljplan för kv Daggkåpan från enbart industri- och kontorsändamål till att även omfatta handels- och bostadsändamål samt dels att fastlägga rådande markanvändning i kv Distansen till bostadsändamål.

Kv Daggkåpan bedöms omfatta 200 – 230 nya lägenheter i flerbostadshus samt cirka 11 500 kvm bruttoarea ovan mark för tillkommande kontor.

Planförslaget innebär att de övergripande gång- och cykelstråken utefter Sicklasjön och längs Sickla Allé säkerställs mellan Järlaleden och den planerade gångbron till Sicklasjöns södra strand.

I västra delen av kv Daggkåpan utvecklas kontorsbebyggelsen med utgångspunkt från de två befintliga kontorshusen utefter Sickla Allé. I kvarterets östra del placeras flerbostadshuset efter ett mönster och skala som ansluter till den befintliga bebyggelsen i kv Distansen.

Den tillkommande bebyggelsen formar tydliga bebyggelsefronter mot Sickla Allé och Järlaleden. Mot Järlaleden ansluter den mer slutna bebyggelsefronten, som till läge och skala överensstämmer med de kringliggande kvarteren Dahlian och Distansen. Mot parken och strandzonen i söder är bebyggelsefronten öppen och avtrappad, för att skapa en mjuk övergång mellan bebyggelsens inre parkrum och de omgivande grönområdena.

Plandata

Lägesbeskrivning

Detaljplaneområdet är belägen på sydvästra delen av Sicklaön. Detaljplanen omfattar fastigheterna Sicklaön 260:1 och västra delen av 261:1 samt del av 40:1, som utgör allmän

platsmark och vattenområde. Planområdet begränsas i söder av kommungränsen mot Stockholm i Sicklasjön, i väster av Sickla Allé, i norr av Järlaleden samt i öster genom kv Distansen.

Areal

Planområdets landareal är cirka 6,2 ha. Den del av Sicklasjön som ingår i planområdet utgör cirka 1,9 ha.

Ägoförhållanden

Fastigheten Sicklaön 260:1 ägs av Förvaltningsbolaget Sicklaön HB. Den del av fastigheten Sicklaön 261:1 som ingår i planområdet ägs av bostadsrättsföreningen Sicklahus. Allmän platsmark och vattenområde ägs av Nacka kommun.

Tidigare ställningstagande

Översiktliga planer

Nacka Översiktsplan 1991, antagen av kommunfullmäktige 1992-01-27, § 4, anger att denna del av Sicklaön bör ersättas med nya detaljplaner som medger arbetsplatser och bostäder. Hela området bör dessförinnan studeras i en fördjupad översiktsplan som vägledning för kommande detaljplaner.

I Fördjupad översiktsplan för Sickla 1998, antagen av kommunfullmäktige 1998-12-14, § 225, föreslås området innehålla bostäder och verksamheter. Bebyggelsen ska utformas med beaktande av strandläget och befintlig bostadsbebyggelse i Sickla Strand. Det bör beaktas att Järlaleden utgör en sekundär transportled för farligt gods.

Som underlag till detaljplanen finns *startpromemoria och program*, godkänd av kommunstyrelsen 1998-11-02, § 188. Kommunstyrelsen förutsatte i sitt beslut att de synpunkter som områdesnämnden Sicklaön framförde skulle beaktas vid det fortsatta planarbetet. Områdesnämnden Sicklaön tillstyrkte startpromemoria och program, 1998-09-29, § 142, samt framförde synpunkter på att det sydvästra punkthuset, närmast restaurangen, bör tas bort, huskroppen närmast bocciabanan bör kortas och vinkeländras, grönområdet mellan bostadshuset och stranden bör inte understiga avståndet mellan huvudkontoret och stranden samt att träd som inte hamnar i planerade huskroppar ska bevaras och skyddas under byggnadstiden.

Gällande detaljplaner

För planområdet gäller detaljplan S 29, laga kraft 1963-08-16, del av detaljplan S 5, laga kraft 1954-02-19 samt mindre delar av detaljplanerna S 230, laga kraft 1972-04-13, och Dp 176, laga kraft 1998-08-25.

Detaljplan S 29 innehåller byggrätt för kontor och industri i kv Daggkåpan. Vattenområdet får icke utfyllas eller överbyggas i annan mån än som erfordras för broar. Västra delen av kv Distansen är redovisad som parkmark och avsågs utgöra ett reservat för en framtida trafikled, som skulle utgöra en förlängning av Hammarby Fabriksväg.

Detaljplan S 5 omfattar resterande del av det västra bostadshuset i kv Distansen.

Berörd del av S 230 omfattar en mindre del av kv Daggkåpan och allmän platsmark i anslutning till Järlaleden.

Den del av Dp 176 som berörs är en mindre del av Sickla Allés östra sida.

Förutsättningar och förändringar

Stads- och landskapsbild

Området är en del av en lång förkastningsbrant mellan skärgården och Mälaren. Planområdet ligger på förkastningens flacka norrsida. Sicklasjön och området söder om sjön ingår som en del av Stockholms grönkilar.

I planområdets södra del finns ett smalt parkstråk längs Sicklasjön med bl a stora lövträd. Denna park utvidgas söder om Sickla Strand till en park med många aktiviteter för lek, tennis och boccia. Parken sträcker sig också upp mot Järlaleden mellan kv Distansen och kv Daggkåpan. Det smala strandnära parkstråket förstärks genom att den tillkommande bebyggelsen är öppen så att det nya inre parkrummet i kv Daggkåpan fogas samman med parkstråket. Lindallén längs Sickla Allé bibehålls och utvecklas.

Kv Daggkåpan stadsbild domineras av det höga kontorshuset i rött tegel med vidhängande restaurang. Huset utgör ett landmärke i området. Ett femvånings kontorshus norr om tegelhuset vid Sickla Allé har också en tydlig plats i stads-bilden som annars, som vid många industri- och kontorsfastigheter, domineras av stora hårdgjorda ytor för upplag och parkering. Den nya stadsbilden knyter an till stadsbilds-mönstret i kv Distansen, med en tydlig rygg- och bebyggelsefront i norr mot Järlaleden och med en öppenhet och avtrappning mot Sicklasjön i söder.

Mot Sickla Allé skapas också en tydlig front. Kvarterets inre utgörs av ett stort, väl solbelyst, park- och trädgårdsrum för de boende. Byggnadskropparna är mjukt vridna i en solfjädersform som ger alla boende, och flertalet nya arbetsplatser, utsikt mot Sicklasjön.

Växt- och djurliv

I strandzonen längs Sicklasjön förekommer relativt sammanhängande trädvegetation, bestående av al, björk, ek och alm. Närmast vattnet växer vass. Strandzonen utvidgas i parken nedanför Sickla Strand med ett bottenskikt av större gräsytor.

Inom kv Daggkåpan är större delen av marken i dag asfalterad, med inslag av några trädrader av rönn och oxel. Sickla Allé kantas av lindar.

Med den nya bebyggelsen kommer vegetationsytorna att öka och befintliga trädrader inom kv Daggkåpan kan flyttas. Sicklasjöns stränder och lövsån hyser ett rikt fågelliv. Här häckar bl a skäggdopping, skrattmå, sävsparv och rörsångare. Sickla är en klassisk lokal för näktergal. I Sicklasjön förekommer gädda, sutare, ål, abborre och mört. Signalkräfter sattes ut 1992.

Rekreation och friluftsliv

I parken söder om Sickla Strand finns lekplats samt tennis- och bocciabana. Längs strandzonen finns ett promenadstråk. Genom den nya planen öppnas området för passage dels ner mot Sicklasjön och dels också för passage i Sickla Strands förlängning. Det övergripande promenad- och cykelstråket i Sickla Allé ordnas upp. Gång- och cykelstråken förbinds med en planerad ny bro över Sicklasjön, som leder mot strövområdena på sjöns södra sida.

En för de nya bostäderna, gemensam större lekplats ordnas på den stora gården. Mindre närlekplatser för de södra bostadshusen utefter Sicklasjön, anordnas mellan husen.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns registrerade inom planområdet.

Geotekniska förhållanden

Berggrunden utgörs av sedimentgnejs. Markanta spricksystem i öst-västlig riktning har skapat långsträckta svackor och dalgångar i berggrunden. En sådan svacka upptas av Sicklasjön och en mindre markant svacka sträcker sig tvärs genom planområdet. Denna svacka är i huvudsak fylld med lerjord. På ömse sidor av bergsvackan går berget i dagen. Kring dessa bergspartier finns morän. Området består av radonmark av s k normalrisk.

Hydrologi

Grundvattennivån i området ligger strax under Sicklasjöns yta. Grundvattnet dräneras västerut mot Hammarby Sjö. Yt- och dagvatten som ej infiltrerar till grundvattnet leds genom fyllnadsmassor och morän mot sydost till Sicklasjön. Möjligheter till lokalt omhändertagande av dagvatten ska tas tillvara.

Bebyggelseområden

Befintlig bebyggelse

I kv Distanen finns bostadshus, ritade 1947 av arkitekterna Erik och Tore Ahlsén. Husen har kamform med en sluten högre rygg mot norr.

I kv Daggkåpan finns ett högt kontorshus med en lägre restaurangbyggnad ritad 1954 av arkitekten Ture Wennerholm. I anslutning till kontorshuset finns en panncentral ritad av samma arkitekt. Panncentralbyggnaden kommer att rivs vid övergång till fjärrvärme. Även restaurangbyggnaden rivs och föreslås ersättas med ett bostadshus.

Norr om det höga kontorshuset ligger ett 5-vånings kontorshus vid Sickla Allé. Huset är ritat av arkitekt Jörgen Egmosé 1975 och har butikslokaler i entréplanet.

Inne i kvarteret finns en kontors- och distributionsbyggnad från 1970-talet som specialritades för distribution av Svenska Fläktfabrikens produkter. Byggnaden kommer att rivs. Längs kv Daggkåpan södra gräns finns en lägre industri- och kontorsbyggnad som också rivs.

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Området saknar kulturhistoriskt klassad bebyggelse. Ahlsénarnas bostadshus i kv Distanen liksom Wennerholms kontorshus är dock arkitektoniskt intressanta. Områdets mest kulturhistoriskt värdefulla objekt är resterna av den allé som ledde ner till Sickla Gård.

Tillkommande bebyggelse - bostäder

I kv Daggkåpan tillkommer 200-230 lägenheter. Bostadshusen är i fem våningar, där den femte våningen är indragen på husets ena sida. Husen avses få putsade fasader. Planen medger att burspråk och balkonger får sticka ut utanför fasad och att balkonger får inglasas. Bostadshusen är grupperade som ett mjukt format U, runt en gemensam nyskapad grön gård. I norr mot Järlaleden är gården sluten och genom suterrängförhållandet blir husen en våning högre. Den slutna bebyggelsen mot Järlaleden ger ett bullerskydd för bostadshusen. Mot söder är gården öppen med böjda skänklar i solfjädersform. Gården närmast de yttre, u-formade, husen får underbyggas för parkering. Bostäderna avses upplåtas med bostadsrätt.

Tillkommande bebyggelse - kontor

Tillkommande kontorshus har förlagts i norr utmed Järlaleden, som bullerskydd för områdets inre delar och utgör en del i den nya bebyggelsefronten mot Järlaleden.

I kvarterets inre föreslås ett nytt kontorshus som ges en utformning och placering som tillvaratar möjligheterna till utblickar mot Sicklasjön. De tillkommande kontorshusen görs också i fem våningar, med den översta våningen indragen mot bostäderna. Tillkommande kontorsyta är ca 11 500 kvm bruttoarea ovan mark. I kvarteret finns underbyggnadsrätter för parkering.

Parkeringshus

Ett parkeringshus för i huvudsak arbetsplatsernas behov förläggs vid Sickla Allé, i anslutning till infarten.

Service

Butikslokaler finns i ett av de befintliga kontorshusen. Även i bottenvåningen på nya kontor och bostäder kan erforderliga servicelokaler förläggas.

En restaurang planeras inom kv Dahlian, väster om Sickla Allé. Restauranger för områdets arbetsplatser kan förläggas i husens gatuplan med möjlighet till gatuservering sommartid. Befintlig närservice finns i angränsande områden. Sickla stormarknad ligger på gångavstånd från planområdet.

Daghem och skolor

Daghem och skolor finns inom närliggande område. En utbyggnad av daghem i området kan göras i entréplanet i något hus med skyddat läge.

Rekreation

I parken nedanför Sickla Strand finns tennis- och bocciabana samt lekplats. Här finns även bryggor och badplats. Nya lekplatser i soliga och vindskyddade lägen anläggs för de nya bostäderna. En ny gång- och cykelvägsbro över Sicklasjön ger en direkt kontakt med Hammarby skidbacke samt strövområdena ut mot Nackareservatet. Inom befintlig kontorsbebyggelse finns en mindre motionsanläggning.

Tillgänglighet

Kv Daggkåpan angörs från Sickla Allé med ett inre gatunät på kvartersmark. Alla entréer i såväl nya kontors- som bostadshus har korta angöringsavstånd. De flesta entréer är också direkt förbundna med p-platserna under mark via trappa och hiss.

Skyddsrum

Planområdet ligger utanför kommunens skyddsrumspan. Skyddsrum erfordras därför inte.

Vattenområde

Söder om kv Daggkåpan föreslås en mindre brygga för småbåtar och bad. I västra delen av Sicklasjön reserveras vattenområde som får överbyggas med den planerade gång- och cykelvägsbron i Sickla Allés förlängning. Övrigt vattenområde ska utgöra öppet vattenområde som inte får överbyggas eller utfyllas.

Gator och trafik*Biltrafik och parkering*

Befintliga korsningar och vägar bedöms ha tillräcklig kapacitet för den tillkommande trafiken för kontor och bostäder.

Korsningen mellan Sickla Allé och Järlaleden görs om till cirkulationsplats, enligt detaljplan för kv Dahlian, Dp 176. För kv Distansen innebär planen inga förändringar av trafikförsörjningen eller parkeringen.

Sickla Allé är allmän väg fram till den nya infarten till kv Daggkåpan. Vägar inom kvarteret ligger på kvartersmark. En smal slinga med ordnad kantstensparkerings dras genom kvarteret. Från denna slinga nås alla arbetsplatser, de västligaste bostadshusen och alla garage. Övriga bostäder nås över en gårdsgata, dvs en körbar gångväg där bilar får ta sig fram på de gåendes villkor. Besöksparkering tillgodoses som kantstensparkerings och i parkeringshuset.

Arbetsplatsernas parkering förläggs till parkeringshuset och underbyggnader av husen och gatan. Bostädernas parkering förläggs under husen och under en del av gården. Denna parkering har direkt access till trapphus och hiss.

Parkeringsbehovet för bostäder är beräknad till 0,8 platser/lägenhet, med möjlighet att bygga ut till 1,0 bilplats/lägenhet. För arbetsplatserna har räknats med ca 17 bilplatser/1000 kvm bruttoarea. Visst samnyttjande av parkering mellan bostäder och arbetsplatser är möjlig, men för dimensionering i detaljplanen har detta ej beaktats.

Gång- och cykeltrafik

Utmed Järlaleden och längs stranden finns övergripande gång- och cykelstråk. Dessa förbinds med nya gång- och cykelbanor längs Sickla Allé. Via den nya bron kan också stråken på Sicklasjöns sydsida nås. Detaljplanen öppnar kv Daggekåpan så att även en allmäntillgänglig gång- och cykelpassage i Sickla Strands förlängning centralt och i nordsydlig riktning genom kvarteret blir möjlig.

Kollektivtrafik

I anslutning till planområdet på Järlaleden finns busshållplatser för busslinjer mot bl a Gullmarsplan, Slussen och Älta. Cirka 400 meter norr om planområdet, vid korsningen Värmdövägen - Sickla Industriväg, finns ytterligare en busshållplats samt station Sickla på Saltsjöbanan. Från denna punkt är turtätheten mycket tät, såväl in mot Stockholm som ut mot Nacka, Saltsjöbaden och Värmdö.

Störningar

Buller

Förhöjda bullervärden inom kv Daggekåpan och kv Distansen orsakas främst av trafikbuller från Järlaleden. Trafikbuller från Södra länken skärmas i huvudsak av bebyggelsen i kv Dahlian.

I fasaden mot Järlaleden bedöms bullret bli 61-65 dB(A) och vid de närmaste sidofasaderna bedöms bullret bli 56-60 dB(A). Några vibrationer av betydelse förekommer ej.

Bebyggelsen närmast Järlaleden utformas som ett skydd för bakomliggande hus och gårdar. Lägenheter närmast Järlaleden utformas så att minst hälften av bostadsrummen orienteras mot tyst sida. Bostäderna planeras för ljudklass B.

Luft

Ändring av energiproduktion till fjärrvärme innebär minskade utsläpp. Halten av luftföroreningar i området påverkas främst av de stora trafikmängderna på Hammarby Fabriksväg och Järlaleden. Ökad trafik på Sickla Allé medför även ökat utsläpp av luftföroreningar.

Åtgärder som minskar halterna av luftföroreningar från trafik i området är ombyggnaden av korsningen Sickla Allé och Järlaleden. Ombyggnaderna syftar till att minska köer och undvika stillastående fordon.

Den goda tillgänglighet till kollektivtrafik bedöms till betydande del begränsa biltrafiken till och från området.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Fastigheten Sicklaön 260:1 är ansluten till det kommunala ledningsnätet för vatten och avlopp. Den tillkommande bebyggelsen medför omläggning av befintlig VA-ledning samt att kompletterande anslutningar för VA ordnas. Spillvattnet leds till Henriksdals reningsverk.

Dagvatten

Dagvattnet inom kv Daggkåpan skall så långt möjligt omhändertas lokalt.

Avfall

Utrymmen och utrustning för sortering av avfall i flera fraktioner placeras i husens entréplan och i fristående gårdshus. Även utrymmen för grovsopor och avfall som omfattas av det s k producentansvaret finns.

Värme

Befintlig oljeeldad pannanläggning i kv Daggkåpan ska ersättas med fjärrvärme.

El

Elförsörjning ombesörjs av Vattenfall Elnät AB. För den tillkommande bebyggelsen anläggs två nätstationer i parkeringshuset.

Brand

Husen är åtkomliga för brandförsvaret från områdets gatunät och gårdsgator. Brandposter anordnas i erforderlig omfattning.

Administrativa frågor*Genomförandetid*

Genomförandetiden är 15 år från den tidpunkt planen vinner laga kraft.

Ansvarsfördelning

Nacka kommun ska vara huvudman och svara för driften av allmänna anläggningar.

Exploatören, JM Byggnads AB, kommer att överlåta kvartersmarken för bostadsbebyggelsen till blivande bostadsrättsförening.

Exploatören svarar för och bekostar tillkomst av samtliga anläggningar samt all bebyggelse på kvartersmark.

Framtida fastighetsägare svarar för drift och underhåll av samtliga anläggningar på kvartersmark.

Exploateringsavtal

Exploateringsavtal upprättas mellan kommunen och exploatören. Avtalet ska reglera utbyggnad, ansvarsfördelning, markfrågor, servitut och ledningsrätt, kostnaderna för anläggningar inom och i direkt anslutning till planområdet, exploateringsavgifter, vegetationsskydd samt vissa miljöfrågor e t c. Avtal ska träffas före antagande av detaljplanen.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsplanen för kv Daggkåpan, fastställd 1956-08-18, ska upphöra att gälla i samband med godkännandet av denna detaljplan. Fastighetsplanen för kv Distansen, fastställd 1956-06-15, påverkas ej av planförslaget.

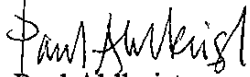
Planområdet utgör ett s k storkvarter. Området förutsätts delas upp i ett antal fastigheter för kontor och andra verksamheter respektive för bostadsändamål. Naturliga avgränsningar, som sammanhängande byggnader och gårdsbildningar, ska eftersträvas vid kommande fastighetsbildning.

Bebyggelseområdet förutsätter gemensamhetsanläggningar. Här ingår VA-ledningar, körvägar, grönytor, lekplatser m m. Förvaltning av gemensamhetsanläggningar ska ske genom samfällighetsförening.

Samråd

Under planarbetet har samråd och information skett med sakägare, intresseorganisationer samt med länsstyrelsens planenhet, vägförvaltningen, Stockholms Stad, övriga berörda myndigheter och kommunala nämnder.

Plan och exploatering

Paul Ahlkvist

Plan- och exploateringschef

Tord Runnäs

Planarkitekt

Antagen av kommunfullmäktige

2000-03-13 § 5

Viveca Bremmer

LAGAKRAFTBEVISdatum *2000-07-10* .....

Detta beslut har vunnit laga kraft

den *29 juni 2000 / V. Bremner* .....**GENOMFÖRANDEBESKRIVNING**

Detaljplan för Sicklaön 260:1, kv Daggekåpan, och del av Sicklaön 261:1, kv Distansen, i Nacka kommun, upprättad i augusti 1999 och justerad i november 1999.

ALLMÄNT

Genomförandebeskrivningen redovisar de organisatoriska, fastighetsrättsliga, tekniska och ekonomiska åtgärder som behövs för ett ändamålsenligt och i övrigt samordnat plangenomförande. Genomförandebeskrivningen har inte någon självständig rättsverkan utan skall fungera som vägledning till de olika genomförandeåtgärderna. Avgöranden i frågor som rör fastighetsbildning, VA-anläggningar, vägar m m regleras således genom respektive speciallag.

BAKGRUND OCH SAMMANFATTNING

Detaljplaneförslagets syfte är dels att ändra gällande detaljplan för kv Daggekåpan från enbart industri- och kontorsändamål till att även omfatta handels- och bostadsändamål samt dels fastlägga rådande markanvändning i kv Distansen till bostadsändamål. Kv Daggekåpan bedöms omfatta 200 – 230 nya lägenheter i flerbostadshus samt cirka 11 500 kvm bruttoarea ovan mark för tillkommande kontor.

Planförslaget innebär att de övergripande gång- och cykelstråken utefter Sicklasjön och längs Sickla Allé säkerställs mellan Järlaleden och den planerade gångbron till Sicklasjöns södra strand.

ORGANISATORISKA FRÅGOR**Tidplan**

Beslut om utställning	augusti	1999
Utställning	september – oktober	1999
ON:s godkännande	december	1999
KF:s antagande	mars	2000
Laga kraft, tidigast	april	2000

Under förutsättning att planen vinner laga kraft under våren 2000 beräknas byggnadsarbetet avseende bostäder kunna påbörjas första halvåret 2000 med en första inflyttning våren 2001. Kontorsutbyggnaden planeras påbörjas därefter och beräknas klar hösten 2002.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 15 år från den tidpunkt planen vinner laga kraft.

Ansvarsfördelning

Nacka kommun skall vara huvudman och svara för driften av allmänna anläggningar.

Exploatören JM Byggnads AB kommer att överlåta del av kvartersmarken till blivande bostadsrättsförening. Kvartersmarken för kontor förblir i exploatörens ägo.

Exploatören svarar för tillkomst av samtliga anläggningar samt all bebyggelse på kvartersmark.

Framtida fastighetsägare svarar för drift av samtliga anläggningar på kvartersmark.

Exploateringsavtal

Exploateringsavtal skall upprättas mellan kommunen och exploatören. Avtalet skall bl a reglera utbyggnad, ansvarsfördelning, markfrågor, servitut och ledningsrätt, kostnaderna för anläggningar inom och i direkt anslutning till planområdet och exploateringsavgifter. Avtal skall träffas före antagande av detaljplanen. Exploatören skall även delta i finansieringen av gemensamma anläggningar inom stadsdelen Sickla.

Organisation

Mark- exploaterings- och avtalsfrågor handläggs inom kommunen av Miljö- & Stadsbyggnad.

Nämndkontoret svarar för utbyggnaden av allmänna anläggningar och teknisk kontroll av dessa.

Elnätet handläggs av Nacka Energi AB.

Samordnad utbyggnad av försörjning som VA, el, tele, TV e t c samt återställande av gator förutsätts. Samordningen skall regleras i exploateringsavtal.

Ansökan om fastighetsbildning ställs till lantmäterimyndigheten i Nacka kommun.

Nybyggnadskarta beställs hos Miljö- & Stadsbyggnad.

Ansökan om bygglov görs hos områdesnämnden Sicklaön, Nacka kommun. Samråd i bygglovsärenden sker med Miljö- & Stadsbyggnad.

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighetsplanen för kv Daggkåpan, fastställd 18 augusti 1956, ska upphöra att gälla i samband med godkännandet av denna detaljplan. Fastighetsplanen för kv Distansen, fastställd 15 juni 1956, påverkas ej av planförslaget.

För att fastighetsgränserna ska stämma överens med planens kvartersgränser kommer viss gränsjustering att göras. Dessa marköverlåtelse regleras i exploateringsavtalet. Där regleras även upplåtelse av servitut för uppförande och bibehållande av brygga.

Planområdet utgör ett s k storkvarter. Området förutsätts delas upp i ett antal fastigheter för kontor och andra verksamheter respektive för bostadsändamål. Naturliga avgränsningar, som sammanhängande byggnader och gårdsbildningar, ska eftersträvas.

Bebyggelseområdet förutsätter gemensamhetsanläggningar. Här ingår VA-ledningar, körvägar, grönytor, lekplatser m m. Förvaltning av gemensamhetsanläggningar ska ske genom samfällighetsförening.

EKONOMISKA FRÅGOR

Kostnadsfördelning bestäms i ovan nämnda exploateringsavtal. Kostnader för åtgärder inom och i direkt anslutning till planområdet kommer att belasta exploateringen liksom kostnader för gemensamma anläggningar inom stadsdelen Sickla.

TEKNISKA FRÅGOR

Inventering av översiktliga undersökningar av markföroreningar har utförts i samband med framtagningen av förslaget till Fördjupad Översiktsplan. Ingen undersökning nämner något om farliga markföroreningar i området. Kompletterande undersökning skall dock utföras innan ny bebyggelse påbörjas.

Nybebyggelsens spillvatten ansluts till kommunens avloppsnät öster och väster om planområdet.

Uppvärmningen av husen kommer huvudsakligen att ske med fjärrvärme.

Miljö & Stadsbyggnad

Paul Ahlkvist

Nils-Olof Persson

Antagen av kommunfullmäktige 2000-03-13 § 51/ *B. Brunnar*

NACKA KOMMUN
Miljö & Stadsbyggnad
Plan och exploatering

DP 239
MKB
Dnr KFKS 97 282 214
Projnr 9175

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Detaljplan för kv Daggkåpan, Nacka kommun

LAGAKRAFTBEVIS

datum 2000-07-10

Detta beslut har vunnit laga kraft

den 29 juni 2000 / U. Brummer

J&W ENERGI OCH MILJÖ, augusti 1999

INNEHÅLL

1	BAKGRUND	3
2	SAMMANFATTNING	4
3	MILJÖMÅL OCH KOMMUNALA PLANER	4
4	NYCKELFRÅGOR I PLANFÖRSLAGET	5
5	NOLLALTERNATIV – UTVECKLING OCH MILJÖPÅVERKAN	7
6	VÄRDERING OCH ANALYS AV PLANENS MILJÖKONSEKVENSER	10
6.1	KOMMUNALA MÅL	10
6.2	DET NATURLIGA STEGET	12
6.3	NOLLALTERNATIVET	14
7	DETALJERAD MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING	14
7.1	MARKFÖRHÅLLANDEN	14
7.2	YT- OCH GRUNDEVATTENFÖRHÅLLANDEN.....	16
7.3	VÄXT- OCH DJURLIV.....	18
7.4	REKREATION OCH FRILUFTSLIV	20
7.5	STADS- OCH LANDSKAPSBILD.....	22
7.6	KULTURMILJÖ	24
7.7	LOKALKLIMAT	24
7.8	LUFT.....	25
7.9	BULLER OCH VIBRATIONER	27
7.10	VATTEN OCH AVLOPP	28
7.11	AVFALL	30
7.12	ENERGIFÖRSÖRJNING.....	30
7.13	KOMMUNIKATION, TRANSPORTER OCH PARKERING.....	32
7.14	HÄLSA OCH SÄKERHET	33
7.15	INOMHUSMILJÖ.....	34
7.16	HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER	35
8	PRODUKTIONSSKEDE – KONSEKVENSER OCH ÅTGÄRDSFÖRSLAG	36
9	REFERENSER	40

1 BAKGRUND

Inom kvarteret Daggkåpan planerar JM Byggnads AB att uppföra dels bostadshus, dels kontorsbyggnader som komplettering till de befintliga större kontorshusen.

För att möjliggöra denna exploatering krävs att en detaljplan för området fastställs. Innan detaljplanen kan fastställas måste planärendet beredas i flera steg. För projektet finns ett Start-PM, daterat 1998-09-10, och antaget av KS 1998-11-03. En preliminär MKB, daterad 1999-03-15, upprättades inför samrådet. De synpunkter som inkom under samrådet har bearbetats och infogats i denna utställningshandling.

En MKB ska möjliggöra en samlad bedömning av en planerad anläggnings, verksamhets eller åtgärds inverkan på miljön, hälsan och hushållningen med naturresurserna. I detta fall gäller det att beskriva vilka miljökonsekvenser den föreslagna detaljplanen beräknas medföra. Syftet med MKBn är att åstadkomma ett bättre beslutsunderlag och att öka förståelsen för miljö- och naturresursfrågor.

I MKBn värderas miljökonsekvenserna i jämförelse med befintliga planer och olika miljömål. Med miljökonsekvenser menas här både konsekvenser för miljön generellt och beskrivning av den miljö de boende och arbetande inom kv Daggkåpan kommer att leva i.

Att denna MKB utgår från ett förslag till detaljplan, betyder (trots beteckningen) att de flesta enskilda detaljfrågor inte är lösta. Däremot måste flera lösas längre fram, när lägenheterna, balkonger, trappor och tekniska system m m ska utformas och byggnadsmaterial, färgsättning m m väljas. Denna MKB anger dock inom vilka påverkansgränser dessa lösningar ska tas fram.

För att de åtaganden och intentioner som anges i denna MKB ska konkretiseras inför och under byggandet och driftstiden kommer ett *miljöprogram* att upprättas för projektet. Miljöprogrammet ska bl a fungera som en hjälp för exploatören att utforma det som ska byggas med hänsyn till människors hälsa och säkerhet, miljön och hushållningen med naturresurser. Miljöprogrammet kommer att upprättas senare i projektet. Även exploateringsavtalet kommer bidra till säkerställandet av miljöanpassningen.

Ett viktigt generellt styrmedel vad gäller miljöanpassningen i detta projekt är *JMs miljöpolicy*, som bifogas som bilaga 1.

Denna MKB har utarbetats av J&W Energi och Miljö, och författats av Bertil Junker och Johan Skoglund. Den har upprättats i samråd med Miljö & Stadsbyggnad, Nacka kommun och där främst med Christer Rosenström. Olika avdelningar inom J&W har utfört specialutredningar och på motsvarande sätt har berörda tekniska avdelningar inom Nacka kommun bistått med uppgifter och kommentarer.

I planområdet ingår även det område som gränsar till Daggkåpan i öster, nämligen bostadsbebyggelsen Distansen och parkmarken söder därom. Någon tillkommande bebyggelse planeras ej inom kv Distansen. MKBn beskriver i huvudsak endast förhållandena inom kv Daggkåpan.

2 SAMMANFATTNING

I korthet kan MKBn sammanfattas i följande punkter:

- kompletterande bostads- och kontorsbebyggelse inom kv Daggkåpan är i överensstämmelse med intentionerna i kommunens översiktsplan från 1991
- miljöpåverkan sker, men den är begränsad i sin omfattning
- projektet medför god måluppfyllelse i jämförelse med de flesta av kommunens miljömål
- bullernivåerna vid fasader mot Järlaleden och Sickla Allé överskrider Naturvårdsverkets riktvärden
- Sicklasjön ska ej påverkas av det planerade projektet
- den nya stadsbilden knyter an till befintlig bebyggelse, men påverkar något utsikten för kringliggande kontorshus
- energibehovet under driftsskedet detaljstuderas för att åstadkomma en minskning av det totala behovet tillförd energi
- vindförhållandena inom området detaljstuderas i det fortsatta planeringsarbetet
- hushållning med naturresurser samt tillskapande av en god inomhusmiljö värderas högt i JM:s miljöpolicy
- åtaganden och intentioner enligt denna MKB konkretiseras i senare miljöprogram och exploateringsavtal.

3 MILJÖMÅL OCH KOMMUNALA PLANER

Det finns många olika miljömål att beakta i en MKB för detaljplan. Även olika kommunala planer, t ex *översiktsplan* och *fördjupad översiktsplan* anger miljömål för bebyggelse i området, varför också de används som bakgrunds- och jämförelsematerial.

Generella miljömål av global karaktär är bl a angivna i *Det Naturliga Stegets* fyra systemvillkor vilka lyder:

1. Ämnen från jordskorpan får inte systematiskt öka i naturen
2. Ämnen från samhällets produktion får inte systematiskt öka i naturen
3. Det fysiska underlaget för naturens kretslopp och mångfald får inte systematiskt utarmas
4. En effektiv och rättvis resursomsättning anpassad till det naturliga kretsloppet

Miljökvalitetsnormer enligt Miljöbalken anger lägsta acceptabla miljö kvalitet hos exempelvis mark, vatten eller luft inom ett geografiskt område. Normerna är, till skillnad från exempelvis riktvärden, gränsvärden eller miljö kvalitetsmål, juridiskt bindande vilket innebär att de ska vara uppfyllda vid angivna tidpunkter. Sedan 1998 gäller miljö kvalitetsnormer för halter av svaveldioxid, kvävedioxid och bly i luft. Normerna gäller tills vidare parallellt med Naturvårdsverkets riktvärden för dessa ämnen.

Nacka kommun är sedan 1995 en sk ekologisk kommun. Ett av kommunens övergripande mål är god livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling.

Kommunens miljömål har formulerats i *Miljöprogram för Nacka kommun*, december 1992. Planens inverkan på anpassning till miljömålen bedöms i kapitel 6.1 och sammanfattas under aktuella rubriker i den detaljerade miljökonsekvensbedömningen (som i stort följer den MKB-checklista vilken angivits av Miljö- och Stadsbyggnad).

Nacka kommuns översiktsplan (ÖP) 1991 anger för det berörda området bl a att det lämpar sig för bostadsbebyggelse, delvis i kombination med arbetsplatser av kontorstyp.

Förslag till fördjupad översiktsplan (FÖP) 1997 berör det aktuella projektet främst i frågor som rör avfalls- och dagvattenhantering, energiförsörjning och rivningsarbeten.

Regionala intressen som finns redovisade är:

- Riksintresse för friluftslivet
- Grönstrukturen i Stockholm

Planområdet omfattar i sin östra del bl a ett reservat för Österleden. Reservatet sträcker sig i nord-sydlig riktning från Djurgården över Saltsjön mot Sickla och vidare mot södra Hammarby och Tyresö. Då Österleden inte längre är aktuell kommer detta reservat att tas bort i och med att föreliggande detaljplan godkänns.

4 NYCKELFRÅGOR I PLANFÖRSLAGET

Miljökonsekvensbeskrivningen, såsom den är utformad här, behandlar uteslutande frågor som rör påverkan på den yttre och inre miljön. Miljöaspekterna ska därefter i beslutsprocessen vägas mot övriga intressen. Ett tungt vägande intresse är behovet av nya bostäder. Som stöd för den aktuella planen ligger härvid kommunens intentioner i gällande översiktsplan om kompletterande bostads- och kontorsbebyggelse inom kv Daggkåpan. MKBn skapar emellertid möjligheter till att i ett tidigt skede uppmärksamma projektets miljökonsekvenser och till att föreslå förebyggande åtgärder.

Nedan beskrivs kortfattat de mest betydande miljökonsekvenserna för det aktuella projektet. Dessa s k nyckelfrågor förväntas i omfattande grad och/eller långsiktigt påverka uppsatta miljömål eller i övrigt innebära en betydande påverkan på miljön i en vid bemärkelse.

Den kanske viktigaste frågan på lång sikt är vilken **energianvändning** projektet medför. I energianvändning inräknas då byggnadernas uppvärmning, elförbrukning, trafikens energiåtgång och i viss mån avfallshantering och underhåll. Det är oklart om energianvändningen kommer att nå de målvärden, som föreslagits i den fördjupade översiktsplanen. Åtgärder för att skapa en energisnål drift ska behandlas i miljöprogrammet. En viss begränsning av förbrukning av fossila bränslen kommer att ske genom uppvärmning med fjärrvärme, vilken baseras på en hög andel återvinningsbara energislag.

En annan viktig fråga är projektets betydelse för **stadsbilden**. Området gränsar i söder till Nackareservatet och Sicklasjön. Den nya bebyggelsen planeras ansluta väl både till kringliggande bebyggelse och till de befintliga kontorshusen inom kv Daggkåpan. Däremot kommer de nya bostadshusen att något begränsa utblickarna mot Sicklasjön för kontorslokalerna i Atlas Copco-området.

Sicklasjöns **vattenkvalitet** är en tredje fråga av väsentlig betydelse för projektet. Det är här viktigt att tillse att vattenkvalitet inte på något sätt försämras vid byggnation eller vid den efterföljande driften. Till exempel måste omhändertagande av förorenat dagvatten ske utan risk för läckage till Sicklasjön.

När det gäller **buller** förväntas projektet i sig inte medföra någon permanent påverkan av betydelse på bullersituationen i området. De nya husen lokaliseras emellertid delvis till områden som redan idag har höga bullernivåer orsakade av trafiken på Järlaleden och Sickla Allé. Vid fasaderna mot dessa vägar kommer bullret att överstiga gällande riktvärden för trafikbuller utomhus. Förutom de åtgärder som redovisas här (se kapitel 7.9) krävs att bullersituationen behandlas ytterligare i samband med byggprojekteringen.

Även projektets påverkan på **luftkvaliteten** tillhör nyckelfrågorna. En försämring av luftkvaliteten, framförallt till följd av ökade trafikutsläpp, kan negativt påverka hälsan hos både människor och natur. De begränsade trafikökningar som projektet medför förväntas dock inte innebära något hot mot hälsan för de boende inom Kv Daggkåpan. Åtgärder, bl a trafikomläggningar och möjligheter till s k IT-pendling, kommer att vidtas för att begränsa luftutsläppen.

Vid miljökonsekvensbedömningen (kapitel 7) har även frågor som kräver ytterligare utredning uppmärksamrats. Dessa frågor belyses lämpligen i miljöprogrammet och exploateringsavtalet. Några av de viktigaste frågorna för fortsatt utredning är:

- vindförhållandena,
- åtgärder för begränsning av energianvändningen under driftsskedet,
- begränsning av buller,
- markföroreningar,
- möjligheter till lokalt omhändertagande av dagvatten,
- tillskapande av god inomhusmiljö,
- hushållning med energi och andra resurser vid byggande och drift.

5 NOLLALTERNATIV – UTVECKLING OCH MILJÖPÅVERKAN

Nollalternativet beskriver en trolig utveckling av området i det fall det planerade projektet ej genomförs. Det mest sannolika alternativet till nu aktuell detaljplan är den senaste stadsplanen för området. Nedan beskriven utveckling bygger därför på uppgifter från befintlig stadsplan för industriområde vid Sickla Allé (kv. Daggkåpan samt delar av stadsägorna 1945, 5054 m.fl.), upprättad 1963 samt på 1991 års översiktsplan för Nacka kommun. Beskrivningen av nollalternativet avser förväntade förhållanden år 2010.

Området kan enligt befintlig stadsplan förväntas även fortsättningsvis användas för industriändamål. Befintliga kontors- och produktionsbyggnader behålls och en förtätning av bebyggelsen, i form av lägre produktionsbyggnader, sker på de centrala och östra delarna av området. Sickla Allé finns kvar som gångväg, vilken i de södra delarna ansluter till parkmark längs Sicklasjön. Tillträde till området erhålls genom infart västerifrån.

Omgivande landskap präglas i stor utsträckning av tillkomsten av Södra Länken och utbyggnaden av Hammarby Sjöstad. Nya bostadsområden byggs norr om kv. Daggkåpan. Sicklasjön bevaras orörd tillsammans med ett grönt stråk längs dess stränder.

5.1 Markförhållanden

Samma förhållanden som i dag. Eventuella markföroreningar har åtgärdats i samband med etablering av nya industrilokaler.

5.2 Yt- och grundvattenförhållanden

Sicklasjöns stora värde för landskapsbild, friluftsliv m.m. gör att insatser har gjorts för att bevara vattnet rent och badbart. För planområdet innebär förorenat dagvatten ett visst hot mot Sicklasjöns bevarande. Huvuddelen av dagvattnet inom kv. Daggkåpan infiltreras därför lokalt och dräneras västerut mot Hammarby Sjö. Dagvattnet från Sickla Allé leds till Sicklasjön. Spillvattnet från området leds till Henriksdals reningsverk.

Verksamheten inom området förväntas medföra en marginell påverkan på yt- och grundvattenförhållandena.

5.3 Växt- och djurliv

Befintligt växt- och djurliv bevaras huvudsakligen i samma form som i dag. Viss trädvegetation i områdets centrala delar försvinner i samband med exploatering och området kring den södra delen av Sickla Allé utvecklas som parkmark.

5.4 Rekreation och friluftsliv

En bro för gång- och cykeltrafik byggs i förlängningen av Sickla Allé för passage över Sicklasjön. I övrigt sker inga förändringar av dagens möjligheter till rekreation och friluftsliv inom området. Instängslingen av området behålls.

5.5 Stads- och landskapsbild

Landskapsbilden förändras i och med förtätningen av bebyggelse på områdets centrala och östra delar. Nya fasader tillskapas såväl mot områdets östra och norra gränser vilket ger ett mer homogent intryck av området. Strandzonen längs Sicklasjön påverkas ej av exploateringen.

Dagens något oordnade intryck förbättras i samband med tillkomsten av kompletterande bebyggelse inom kvarteret.

5.6 Kulturmiljö

Inga kulturmiljöer berörs av de förändringar som förväntas ske.

5.7 Lokalklimat

Lokalklimatet påverkas i stor utsträckning av hur den tillkommande bebyggelsen i området utformas. En viss försämring av solförhållandena kan emellertid förväntas då området förtätas.

5.8 Luftkvalitet

Ökningen av antalet arbetsplatser bidrar till en större trafikmängd på Sickla Allé vilken utgör infartsväg till området. Utsläppen av luftföroreningar (NO_x, SO_x, CO_x, stoft, etc.) kan därmed förväntas stiga. Utsläppen begränsas dock troligen av att äldre fordon med dålig avgasrening tas ur drift samtidigt som avgasreningstekniken för nya bilmodeller torde fortsätta att förbättras. Den försämring av luftkvalitet som orsakas av områdets ökade exploatering bör alltså på det hela taget bli relativt marginell. Luftkvaliteten påverkas troligen mer av utbyggnaden av Fredells (ökning av trafik på Sickla Allé) och tillkomsten av Södra Länken, vilka båda bidrar till lokalt förhöjda halter av luftföroreningar.

5.9 Buller och vibrationer

Bullernivåerna är beroende av vilken typ av industriverksamhet som lokaliseras till området. Då området främst kommer att inhysa småföretag utan några tyngre industriaktiviteter förväntas ingen direkt förändring av nivåerna för buller eller vibrationer jämfört med dagens situation. Möjligen kan bullernivåerna längs områdets norra delar sjunka då Södra Länkens tillkomst kan innebära att trafikintensiteten på Järlaleden minskar.

5.10 Vatten och avlopp

Ingen förändring mot dagens situation. Tillkommande verksamheter ansluts till det kommunala ledningsnätet.

5.11 Avfall

Den nya exploateringen innebär större mängder avfall. Allt avfall källsorteras och farligt avfall omhändertas på speciellt sätt.

5.12 Energiförsörjning

Den tillkommande bebyggelsen innebär en ökning av energibehovet. Den oljepanna som finns idag rivs och området kommer därefter troligen att värmas upp genom fjärrvärme.

5.13 Kommunikation, transporter och parkering

Förtätningen av byggnader i områdets inre delar innebär att vissa av dagens parkeringsplatser försvinner. Emellertid planeras inga nya parkeringsplatser. En förbättring av kollektivtrafiksystemet förväntas innebära att parkeringsbehovet begränsas.

5.14 Hälsa och säkerhet

Olycksriskerna ligger främst i den livliga trafiken kring området. Framförallt anläggandet av Fredells kommer att innebära att trafikintensiteten på Sickla Allé ökar, vilket kan leda till olyckor.

5.15 Inomhusmiljö

Tillkommande byggnader planeras och byggs enligt tillgängliga krav och normer för en god inomhusmiljö.

5.16 Hushållning med naturresurser

I vad mån god hushållning med naturresurser genomförs kan ej bedömas i dag.

6 VÄRDERING OCH ANALYS AV PLANENS MILJÖKONSEKVENSER

Nedan värderas planens miljökonsekvenser såsom de preciseras i kapitel 7. Som bedömningsgrund används de mål för miljöarbete som Nacka kommun formulerat i miljöprogram och kommunala planer (se kapitel 3 och 7). Vidare görs en bedömning utifrån Det Naturliga Stegets fyra systemvillkor samt utifrån förväntade miljökonsekvenser av ett nollalternativ (kapitel 5).

6.1 Kommunala mål

Vattenfrågorna är viktiga i kust- och skärgårdskommunen Nacka. Inriktningsmålet är här att *kustvatten, sjöar och vattendrag ska ha en kvalitet som medger att i vatten naturligt förekommande arter av växter och djur kan vidmakthållas i livskraftiga, balanserade populationer*. Det planerade projektet bedöms inte få någon direkt påverkan på yt- och grundvattenförhållandena. Detta förutsätter emellertid att man ordnar ett fullgott system för omhändertagande av dagvatten, både under projektets drifts- och produktionsskeden. Viss indirekt påverkan på vattnet kan även förekomma då projektet medför ökade trafikutsläpp av kväve, fosfor, koldioxid etc. Denna påverkan bör dock, vid beaktande av föreslagna åtgärder, bli marginell.

Målen för naturvård anger bl a att *Nacka ska bevara karaktären av en grön kommun och att värdefulla naturpartier sparas*. I det aktuella projektet bevaras i princip den begränsade vegetation som finns i randzonerna i dag. Viss trädvegetation i områdets centrala delar försvinner men ersätts i viss mån av en nyplantering i förlängningen av Sickla Allé. Det värdefulla grönstråket längs Sicklasjön påverkas ej av planen.

När det gäller frågor rörande rekreation och friluftsliv betonas i miljöprogrammet att *områden - speciellt stränder - som nu är tillgängliga för allmänt friluftsliv skall skyddas mot åtgärder som begränsar tillgängligheten* samt att *ett sammanhängande gång- och cykelvägnät i Nacka skall eftersträvas*. Detaljplanens utformning strider på intet sätt mot miljöprogrammets mål. Planen innebär en förbättring jämfört med dagens situation med ökad tillgänglighet och en utbyggnad av gång- och cykelvägnätet.

Ny bebyggelse mot stränder ska med hänsyn till stads- och landskapsbilden utformas så att *landskapets karaktär bevaras och utblickar mot vattnet säkerställs*. Planen medger härvid en god måloppfyllelse för de boende och arbetande inom kv Daggkåpan. Den nya bebyggelsen ansluter väl till befintliga bostäder och lokaler inom och i anslutning till kv Daggkåpan. Kontorslokalerna norr om planområdet kommer emellertid att påverkas av den planerade bebyggelsen, då utsikten mot Sicklasjön från dessa lokaler begränsas.

Av kommunens målsättning när det gäller lokalklimat framgår, att det är viktigt att *skapa soliga och vindskyddade miljöer för utevistelse*. Den planerade bebyggelsens öppenhet mot söder gör att både lägenheter och utemiljöer blir väl solbelysta. Även vindförhållandena bedöms, vid genomförande av vissa vindbegränsande åtgärder, som goda.

Luftkvaliteten påverkas negativt av framförallt utsläpp från trafik. Miljöprogrammet innefattar de *nationella målen om minskning av bl a svavel-, kväve- och koldioxidutsläpp*. Inriktningsmålen för Nacka är bl a att *människors hälsa inte ska påverkas och att luftkvaliteten skall förbättras*. Genom den fysiska planeringen skall *trafikens skadeverkningar minimeras genom bl a lokalisering av nya bebyggelseområden i goda kollektivtrafiklägen*. Det aktuella projektet ligger på många punkter i linje med de angivna målen. Den ökade trafikmängden innebär emellertid att luftkvaliteten kan påverkas till följd av trafikutsläpp. Minskade kallstarter, goda kollektivtrafikförhållanden, möjlighet till s k IT-pendling samt begränsning av transporter under byggskedet bedöms kunna bidra till en begränsning av utsläppsnivåerna.

Bullerproblemen i Nacka skapas främst av trafiken. Miljöprogrammet anger att *bullret ska minskas för en bättre ljudmiljö* och att *Naturvårdsverkets riktvärden för buller ska tillämpas för nyplanerade bostadsområden*. Den planerade bebyggelsen längs Järlaleden kommer att utsättas för utomhusbuller som överskrider gällande riktvärden. Innergården avskärmas emellertid från detta buller genom utformningen av den nya byggelsen. För att åstadkomma en god ljudmiljö inomhus planeras flera åtgärder, bl a förläggs minst hälften av bostadsutrymmena i lägenheterna mot innergården. Det är emellertid viktigt att bullerproblemen uppmärksammas även vid detaljprojekteringen. Tillkommande trafik beräknas endast påverka bullemnivåerna marginellt.

För energi och uppvärmning är inriktningsmålet att *planera för ett långsiktigt hållbart energisystem med ett stort inslag av förnyelsebara energislag*. Planen anger uppvärmning med hjälp av fjärrvärme vilket ligger i linje med målen. Huruvida JM:s intentioner att sänka energibehovet (se kapitel 7.12) kommer att innebära så lågt energibehov som föreslås i den fördjupade översiktsplanen, är i dag inte klart. Med tanke på de kommunala målen samt JM:s åtagande om resurshushållning i miljöpolicy, kommer hela energifrågan att detaljstuderas i det fortsatta planeringsarbetet.

Detta får ses som en klar avvikelse mot kommunala mål och kanske även mot JM:s miljöpolicy. De kommunala målen och JM:s miljöpolicy innebär att hela energifrågan för närvarande detaljstuderas.

Inriktningsmålet för boende- och inomhusmiljön är att *alla hus ska ha en god inomhusmiljö och att bostäder ska byggas på mark som är lämplig för bebyggelse*. För att uppnå detta mål planeras ett flertal åtgärder, bl a används 5-ledare i alla elledningar för att skapa en god elmiljö. En god inomhusmiljö garanteras också genom JM:s miljöpolicy som innehåller flera åtaganden med syfte att skapa goda boendeförhållanden.

I ovanstående värdering behandlas frågor som för det aktuella projektet bedöms som särskilt intressanta i jämförelse med kommunens målsättningar. Projektet innebär emellertid konsekvenser även för andra miljöfaktorer, t ex markförhållanden och avfallshantering. Dessa miljöfaktorer diskuteras vidare i kapitel 7.

6.2 Det Naturliga Steget

I det följande görs en samlad bedömning av planens inverkan på Det Naturliga Stegets fyra systemvillkor.

Villkor 1: Ämnen från jordskorpan får inte systematiskt öka i naturen.

Utformningen av VA-systemet har betydelse för spridningen av kväve och fosfor i naturen. Spillvattnet från kv Daggkåpan leds till Henriksdals reningsverk, vilket har långtgående kväve- och fosforrening.

Användningen av fossila bränslen begränsas genom utnyttjandet av fjärrvärme för uppvärmning. Leverantör av el och värme är i dagsläget inte fastställt, vilket gör att användningen av fossila bränslen i övrigt ej kan bedömas. På lång sikt måste man dock sträva efter att helt kunna frigöra sig från fossila bränslen. Den ökade exploateringen kommer även innebära att trafiken till och från området ökar, vilket leder till en ökad förbrukning av fossila bränslen.

Återvinning av metaller kommer att ske under byggskedet. I bostadsområdet förbereds för full källsortering, inklusive metallförpackningar. Genom dessa åtgärder begränsas den totala avfallsmängden.

Villkor 2: *Ämnen från samhällets produktion får inte systematiskt öka i naturen.*

Koldioxidutsläpp är ett svårlöst problem som härstammar från uppvärmning och vägtrafik. I det aktuella projektet kan främst den ökade vägtrafiken innebära att koldioxidhalterna i luften ökar. Närhet till kommunala transportmedel, val av uppvärmningssystem och ett väl utbyggt gång- och cykelvägnät förväntas i viss mån kunna begränsa utsläppsökningen.

Även utsläpp av kväveoxider (NOx) är ett problem som orsakas av biltrafiken. En viss begränsning av utsläppen kan åstadkommas genom ovanstående åtgärder.

Miljöfarligt avfall omhändertas särskilt, såväl under byggskedet som under driftsskedet.

Villkor 3: *Det fysiska underlaget för naturens kretslopp och mångfald får inte systematiskt utarmas.*

Den planerade byggnationen i kv Daggkåpan inkräktar inte på befintliga grönytor. Sicklasjön med omgivande strandzon behålls intakta och grönområden inom bebyggelsen utvecklas. Dagvattenhanteringen ska utformas så att inget förorenat dagvatten når Sicklasjön.

Villkor 4: *En effektiv och rättvis resursomsättning anpassad till det naturliga kretsloppet.*

Effektivitet i resursomsättningen finns upptagen i JM:s miljöpolicy (bilaga 1). Man har här åtagit sig att:

- vid val av material, konstruktioner samt bygg- och förvaltningsprocesser verka för att naturens lagerresurser inte töms och för att restprodukterna inte systematiskt ökar i naturen
- planera sina projekt så att de naturliga kretsloppens utrymme och mångfald främjas
- skapa förutsättningar för resurshushållning i såväl tillverknings- och byggprocess som i nyttjande och förvaltning
- varudeklarerera byggmaterial och bedöma dem ur hälso- och miljösynpunkt
- främja användning av återvinningsbara material och produkter, källsortering av restprodukter och nyttjande av det som återvunnits

Ovanstående genomgång visar att påverkan oundvikligen sker på miljön och på kretsloppet för ett hållbart samhälle vid förverkligandet av ett projekt som det aktuella. Det finns dock en tydlig strävan mot ett effektivt resursutnyttjande, både vid byggandet och under bostadsområdets hela driftstid.

Rättviseaspekten handlar om att inte försvåra eller omöjliggöra för människor i andra länder eller för kommande generationer att fylla sina grundläggande behov. Det kan vara svårt att relatera detta villkor till en fysisk plan. Kanske handlar villkoret mera om livsstil och konsumtion än om markanvändning.

6.3 Nollalternativet

Genomförande av nollalternativet såsom det beskrivs i kapitel 5 medför, i jämförelse med den aktuella planen, i många fall inga stora skillnader i förväntade miljökonsekvenser. Nedan analyseras främst de miljöfaktorer för vilka den aktuella planen och nollalternativet skiljer sig åt. Avsnittet avslutas med en samlad bedömning av nollalternativet.

Nollalternativet innebär en mindre omfattande exploatering än den föreslagna detaljplanen. Detta innebär ett allmänt sett mindre resursuttag och en mer begränsad belastning på miljön. Mest tydligt är detta i frågor som rör luft, energi, vatten och avfall. En lägre exploateringsgrad medför mindre utsläppsvolymer till luft och vatten, mindre sopmängder etc.

Även stadsbildens utformning påverkas av det mer småskaliga nollalternativet. Förtätningen på områdets centrala delar anknyter till de befintliga produktionsbyggnaderna vilket innebär en lägre bebyggelse än den aktuella planen. Nollalternativets bebyggelse påverkar ej kringliggande fastigheternas möjligheter till utblickar mot Sicklasjön.

Möjligheterna till rekreation och friluftsliv förbättras till viss del med nollalternativet, i jämförelse med dagens situation, i och med en utbyggnad av gång- och cykelvägnätet. Då instängslingen av området behålls uppnås emellertid inte samma goda tillgänglighet som i planförslaget.

Sammanfattningsvis medför troligen nollalternativet en mindre miljöpåverkan än det föreslagna projektet. Den mer begränsade exploateringsgraden innebär en mindre belastning på miljön. Dock får man räkna med att motsvarande bostads- och kontorsbebyggelse hade krävts på annan plats.

7 DETALJERAD MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

I princip bedöms endast förhållandena inom kv Daggkåpan.

7.1 Markförhållanden

Mål

Övergripande mål (1992): Alla nya hus som byggs inom kommunen ska vara så radonsäkra att gränsvärdet för nybyggnation underskrids.

Plan- och bygglagen (PBL) anger att mark ska vara lämplig för bebyggelse.

Nuläge

Berggrund och jordar

Berggrunden i området utgörs enligt det geologiska kartbladet Stockholm NO av sedimentgnejs. Markanta spricksystem i ost-västlig riktning har skapat långsträckta svackor och dalgångar i berggrunden, vilka i dag intas av sjöar eller lerpartier. En sådan svacka upptas av Sicklasjön och en mindre markant sträcker sig tvärs det aktuella planområdet. En annan mindre svacka finns vid Järlaleden. Den svacka som tvärs området är i huvudsak fylld med lerjord. Lerans mäktighet är enligt uppgift 5-10 m (lokalt upp till 20 m).

På ömse sidor om den lerfyllda bergsvackan går berget i dagen, dels inom höjdryggen intill Sicklasjön, dels lokalt invid Järlaleden i områdets nordligaste del. Kring bergpartierna finns morän. Gränsen mellan lera och morän är inte känd i detalj, då fyllnadsmaterial och asfalt täcker en stor del av ytan. Av de befintliga byggnaderna är de båda högre husen i norr och söder till största delen grundlagda på berg, medan det centralt belägna är grundlagt på genom leran nedslagna pålar.

Marknivån inom området är ca +7.5 m medan Järlaleden i norr ligger 2-3 m högre.

Markföroreningar

Tidigare verksamheter i området bedöms inte ha påverkat jord och grundvatten i någon betydande omfattning. Inom ramen för den fördjupade översiktsplanen FÖP, 1997, utfördes en granskning av risken för markföroreningar (bilaga 9), bl a inom kv Daggåpan. Man konstaterar i den utredningen att det på 1700-1800 talen fanns ett kattuntryckeri på området. Därefter har ABB-Fläkt haft viss tillverkning i form av bockning av plåt inom området. Granskningens slutsats är: "Inga markföroreningar har kunnat knytas till platsen, utom möjligen avrinning från koppartak och fönsterbleck och allmänt förmodat spill av skärvätskor", se vidare bilaga 9.

Utöver nämnda verksamheter kan marken ha påverkats genom att en stor del av ytan under längre tid använts som parkeringsplats.

Markradon

En översiktlig markradonutredning för Nacka kommun utfördes 1990 (SGU rapport ID-nr IRAP 90017, bilaga 5). Rapportens bedömning av kv Daggåpan är att största delen hänförs, såsom framgår av tillhörande radonriskkarta, till lågriskområde pga lerbeförekomsten.

Kartans detaljeringsgrad gör att det är svårt att utläsa hur övriga delar bedömts. Med tanke på att dominerande bergart är gnejs, som normalt har låg radiumhalt, kan man i detta skede preliminärt klassificera berg- och moränområdena som normalradonmark.

Konsekvenser

Konsekvenserna av det planerade projektet kan i dagsläget ej fullständigt beräknas. Bl.a. måste de geotekniska förhållandena ytterligare utredas innan grundläggningsmetod bestäms. Även förekomst av ev. markföroreningar bör utredas vidare. Detta görs lämpligen i form av en översiktlig miljöteknisk markundersökning i samband med den geotekniska undersökningen.

Radongashalten i planerad bebyggelse kan påverkas av nu okända geologiska förhållanden. Markradonförhållandena bör därför detaljstuderas när grundläggningssätt och -nivåer bestämts.

Åtgärder

Efter analys av den översiktliga miljötekniska markundersökningen avgörs om sk fördjupad miljöteknisk undersökning erfordras. Därefter kan beslutas om ev särskilda åtgärder krävs, tex i form av utskifte av massor eller övertäckning.

När aktuell grundläggningsnivå är framschaktad företas en geologisk granskning av berg och jord med gammamätare. Granskningen ska utmynna i en rekommendation om ev. erforderligt hänsynstagande vid grundläggningen med hänsyn till radonrisken (dvs om byggnationen måste utföras radonskyddande, radonsäkert eller om ingen hänsyn till radonrisken är erforderlig).

Måluppfyllelse

De beskrivna åtgärderna innebär att gränsvärdet för radon gällande bostäder och arbetslokaler underskrids. Om det förekommer markföroreningar, kommer dessa att åtgärdas till skydd för människors hälsa och den yttre miljön.

7.2 Yt- och grundvattenförhållanden

Mål

Kommunens inriktningsmål är att lokalt omhändertagande av dagvatten bör eftersträvas (Fördjupad översiktsplan 1997). Vidare sägs i miljöprogrammet 1992 att vattenkvaliteten ska medge, att i naturliga vatten förekommande arter av växter och djur kan vidmakthållas i livskraftiga, balanserade populationer.

Sicklasjön har stort värde för natur- och friluftshintressen. Ett mål är därför att bevara det badbara vattnet.

Nuläge

Grundvattenytan ligger på en nivå strax under Sicklasjöns överyta. Enligt observationer i tre vattenobservationsrör inom området (två i lerområdet och ett i den norra delen) varierar grundvattnets nivå mellan +4.1 och +4.7 m. Sicklasjöns yta är belägen på +4.9 m. Grundvattnet inom kv Daggkåpan dräneras västerut mot Hammarby sjö (-0.30 m).

Yt- och dagvattnet som ej infiltrerar till grundvattnet leds genom fyllnadsmassor och moränjord mot sydost till Sicklasjön. Markytan inom kv Daggkåpan ligger generellt på nivå +7.5 m, något högre i den sydvästra delen. (Parkmarken inom kv Distansen är belägen något lägre; på ca +6 m.)

Dagvattnet från Sickla Allé leds i befintligt rörsystem ut till Sicklasjön.

Sicklasjön är näringsrik och svavelväte kan förekomma i bottenvattnet. Utvecklingen av vattenkvaliteten är dock enligt kommunens mätningar positiv.

Grundvattenkvaliteten inom kv. Daggkåpan har till viss del kontrollerats i samband med omfattande marksanering av grannfastigheten i väster (Fredells byggvaruhus, J&W uppdrag 8655 0005). Fem vattenprov har uttagits under perioden 980302-981105 från ett kontrollrör placerat ca 15 m in på kv. Daggkåpan. Efterföljande analyser ger inga indikationer på att grundvattnet inom kv. Daggkåpan skulle vara förorenat av vare sig organiska eller oorganiska föroreningar. Grundvattnets strömning är dessutom riktat västerut, dvs från kv. Daggkåpan, vilket innebär att eventuella föroreningar från Fredells-fastigheten inte bör påverka grundvattnet inom kv. Daggkåpan.

Konsekvenser

Dag- och ytvattenavrinningen kan påverkas av planerade schaktnings- och byggnadsarbeten. Risk finns härvid för att förorenat dagvatten leds ut till Sicklasjön.

Åtgärder

Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) från tak och asfaltytor kommer att ske där så är möjligt. Då den naturliga marken lämpar sig dåligt för LOD kräver detta att särskilda åtgärder vidtas. Målsättningen med dessa åtgärder ska vara att allt dagvatten ska kunna tas upp av växtligheten inom området. Inget förorenat dagvatten från området ska tillåtas nå Sicklasjön. Hur konstruktioner för omhändertagande av dagvatten ska utformas kommer att undersökas närmare när de hydrogeologiska förhållandena är bättre kända.

Ökad risk för spridning av förorenat dagvatten till Sicklasjön i samband med byggnationen och under driftskedet ska beaktas.

För att inte försämra dagvattnets kvalitet ska garagen konstrueras för torrsopning, dvs utan brunnar. Vidare ska takbeläggningar, hängrännor och stuprör vara tillverkade av andra mer miljöanpassade material än koppar och zink.

Måluppfyllelse

Den planerade byggnationen, inklusive föreslagna åtgärder, bedöms inte medföra att utläckaget av förorenande ämnen till Sicklasjön ökar.

7.3 Växt- och djurliv

Mål

Enligt kommunens miljöprogram 1992 ska Nackas karaktär av grön kommun bevaras. Värdefulla naturpartier bör sparas, såväl inom som mellan olika planområden. Man ska även tillse att respektive områdes specifika förutsättningar tas till vara samt att värdefull vegetation inventeras. Representativa och karakteristiska avsnitt i området ska bevaras och vårdas. Utrotningshotade växt- och djurarter och deras biotoper ska skyddas.

Nuläge

Den befintliga vegetationen inom kv Daggkåpan har dokumenterats dels genom en inmätning utförd av Söderblom & Palm i januari-februari 1999 (bilaga 8), dels genom den dokumentation och de beskrivningar som utförts i samband med upprättande av detaljplan för Fredells byggvaruhus. Den senare redovisningen avser främst alléträden i Sickla Allé.

Det är endast inom den västra delen av strandzonen längs Sicklasjön som relativt sammanhängande trädvegetation förekommer. Den består av al, björk, ek och alm. Närmast vattnet växer vass. Inom den övriga delen av kv. Daggkåpan finns i rader planterade rönn- och oxelträd inom parkeringsytorna, samt en björkdunge i det nordvästra hörnet. Sickla Allé består av lindar, se figur 1. I alléns södra del står en stor dominerande ek.

I övrigt upptas, fränsett bebyggelsen, största delen av öppna kör- och parkeringsytor som till stora delar är asfalterade. Strandområdena ingår i Nackareservatets värdekärna (Trafik- och regionplanekontoret, 1996).

Sicklasjöns stränder och lövsånar hyser ett rikt fågelliv. Här häckar bl a skäggdopping, skrattmå, sävsparv och rörsångare. Sickla är vidare en klassisk lokal för näktergal. I Sicklasjön förekommer gädda, mört, sutare, ål och abborre. Signalkräfta sattes ut 1992.

Vid en inventering av groddjur i Stockholmsdelen av Sicklasjön våren 1993 gjordes ett fynd av åkergroda. Åkergroda har endast hittats på ett fåtal lokaler i Stockholms kommun, däribland nedanför Hammarby skidbacke.

Figur 1 Sickla Allé. Vy från söder.

Konsekvenser

Befintliga träd inom och intill strandzonen kommer att stå kvar. Likaså ska Sickla Allé bevaras intakt och rustas upp. Däremot kommer en stor del av trädvegetationen i det centrala området att försvinna i samband med exploateringen. Nyplanteringar, bl a med träd, kring bostadsbebyggelsen medför dock att vegetationsytorna ökar i förhållande till nuläget.

Då ingen exploatering eller annan verksamhet förläggs till strandzonen medför planen inte några negativa effekter på växt- och djurlivet i denna del av området.

Området kring Sickla Allé planläggs i samråd emellan Fredells och JM. Den planerade utformningen är för närvarande under utredning.

Åtgärder

För att skydda den vegetation som ska bevaras kommer den att instängas under byggperioden. Eventuellt kan en del rönn- och oxelträd flyttas och komma att ingå i den planerade trädvegetationen.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen bedöms som god. Uppvuxna större träd kommer att bevaras och nyplanteringar sker i stor utsträckning. Sicklasjön och dess strandzon bevaras orörd.

7.4 Rekreation och friluftsliv**Mål**

Enligt Gemensamma Planeringsförutsättningar (GPF) 1995, ska oexploaterade områden bevaras obebyggda. Sicklas grönytor ska bevaras och knyts samman till en grönstruktur.

Miljöprogrammet 1992 anger att: Områden - speciellt stränder - som nu är tillgängliga för allmänt friluftsliv skall skyddas mot åtgärder som begränsar tillgängligheten. Detta har i förslaget till miljöprogram 1998-2001 utvecklats till: Alla människor skall på ett enkelt och miljöriktigt sätt kunna nå natur och rekreationsområden inom kommunen. Ett sammanhängande gång- och cykelvägnät i Nacka skall eftersträvas.

Nuläge

Områdets karaktär av industri- och kontorsområde har medfört att det inte används för varken rekreation eller friluftsliv. Dessutom avskärmar stängsel en del av kvarteret. Undantag utgör strandzonen med sin gångväg som planeras ingå i ett större system av GC-vägar som bl a ska medge god framkomlighet längs Sicklasjöns norra sida.

Strax öster om planområdet finns tennisbanor och en bocciabana. Dessa och grönstråket vid Sicklasjön utnyttjas av bl a de boende i bostadshusen öster om kv Daggkåpan.

Längs Järlaleden norr om planområdet finns en större cykelled, Mälardalsleden.

Nackareservatet - Erstaviksområdet är av riksintresse för friluftslivet. Det utgör den innersta delen av Nacka - Tyrestakilen, som från sydost sträcker sig in mot Stockholm. Stränderna kring Sicklasjön, fram till Hammarby Fabriksväg, utgör en svag länk i denna kil.

Figur 2 Gångväg längs Sicklasjön.

Konsekvenser

Planen medför inga begränsningar av möjligheterna till rekreation och friluftsliv i området. Tillgängligheten blir snarare bättre i och med att stängsel tas bort och gång- och cykelstråket får allmän förbindelse och iordningställs. I systemet med GC-leder ingår även en mindre bro över Sicklasjön. Den planerade bostadsbebyggelsen medför att utnyttjandet av områdets gång- och cykelleder ökar.

I översiktlig trafikutredning med anledning av den planerade exploateringen (bilaga 6) har förutsättningarna för gång- och cykeltrafik studerats. Man kan här konstatera att den ökade trafikintensiteten på Sickla Allé kan leda till en försämrad trafiksäkerhet. Man uppmärksammar även korsningspunkterna utmed Järlaleden som redan idag utgör hinder för gång- och cykeltrafiken till och från området.

De befintliga gång- och cykelbanorna öster om kv. Daggkåpan kommer ej att påverkas, men förbindelserna blir bättre i och med att en gång- och cykelbana leds ned mellan kv Daggkåpan och kv Distansen

Bocciabanan kommer att förflyttas något österut.

Åtgärder

I Sickla Allé iordningställs gång- och cykelstråk, huvudsakligen separerade från biltrafik. Detta skapar en god säkerhet. I det fall separat cykelbana ej iordningställs bör en hastighetsbegränsning till 30 km/h övervägas. För att säkerställa en acceptabel standard för korsande GC-trafik vid Järlaleden, bör alternativa separeringsformer studeras.

För att inte all gång- och cykeltrafik ska behöva ledas längs Sickla Allé öppnas en sådan förbindelse även mellan kv Daggkåpan och kv Distansen. Härvid ska en nivåanpassning utföras, så att en brant backe upp mot Järlaleden undviks. Lekplatser och ytor för närrekreation skapas på bostadshusens innergård.

Måluppfyllelse

Planens effekter ligger i linje med de formulerade målen.

7.5 Stads- och landskapsbild

Mål

Enligt den fördjupade översiktsplanen (remiss 1997) bör bebyggelse mot stränder utformas så att landskapets karaktär bevaras och utblickar mot vattnet säkerställs.

Nuläge

Planområdet ligger på den flacka norrsidan av en förkastningsbrant som sträcker sig mellan skärgården och Mälaren. Sicklasjön och dess södra strand ingår i den s k Nacka-Tyrestakilen som fungerar som spridningszon. Längs Sicklasjöns norra strand finns ett smalt parkstråk med bl a stora lövträd. Denna park utvidgas söder om Sickla Strand och sträcker sig även upp mot Järlaleden mellan kv Daggkåpan och kv Distansen.

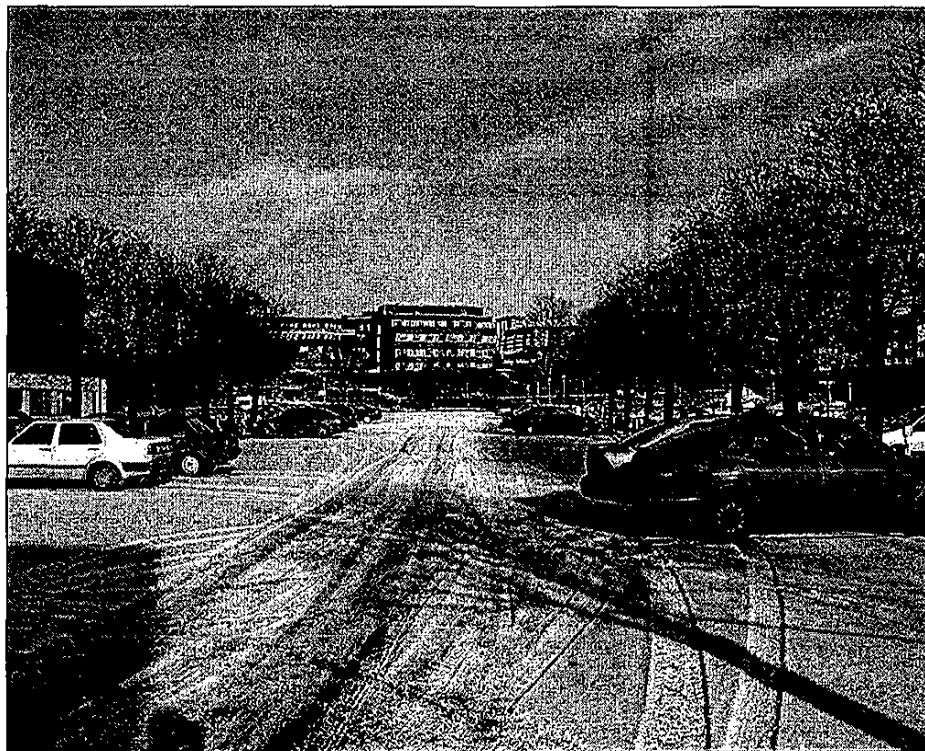
Kv Daggkåpans stadsbild domineras av det höga kontorshuset med vidhängande restaurang i rött tegel. Området präglas också av ett femvånings kontorshus norr om tegelhuset vid Sickla Allé. I övrigt domineras området av hårdgjorda ytor för upplag och parkering.

Konsekvenser

Planen innebär en förstärkning av det strandnära parkstråket genom att den öppna tillkommande bebyggelsen med sitt inre parkrum fogas samman med parkstråket längs Sicklasjön.

Den nya stadsbilden knyter an till kv Distansen (i öster) med en tydlig front mot Järlaleden och med öppenhet och avtrappning mot Sicklasjön. Även mot Sickla Allé skapas en tydlig front medan kvarterets inre utgörs av ett stort, väl solbelyst, park- och trädgårdsrum. Samtliga boende och de flesta nya arbetsplatser kommer att ha utsikt mot Sicklasjön.

Planen påverkar i viss mån utsikten för boende och arbetande öster och norr om området.

Figur 3 Vy från kv Daggkåpan med Atlas Copcos kontorshus i bakgrunden.

Åtgärder

Lindallén längs Sickla Allé bibehålls och utvecklas.

I enlighet med JM:s miljöpolicy (bilaga 1) avser man att *producera hus och anläggningar som tillför stads- och landskapsbilden nya miljö- och skönhetsvärden.*

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen för det planerade området bedöms som god. Den nya bebyggelsen är väl anpassad till omgivande bebyggelsestruktur och landskap. Planen innebär emellertid en viss försämring när det gäller utblickar mot vatten för den kringliggande bebyggelsen.

7.6 Kulturmiljö

Mål

Översiktsplanen 1991 anger: Kulturmiljöer är resurser som ska tillvaratas i samhällsbyggandet. Kulturmiljöer av regionalt och kommunalt intresse skall skyddas mot åtgärder som skadar kulturvärdena.

Nuläge

Inventering av kulturhistoriska bebyggelsemiljöer i Sickla utfördes 1991. Enligt den finns inga byggnader av kulturhistoriskt intresse kvar inom kv. Daggkåpan.

Konsekvenser

Det enda egentliga kvarvarande spår av äldre verksamhet inom området är Sickla Allé och alléträden, vilka enligt planen bevaras och i viss mån kompletteras.

Åtgärder

Upprustning och förlängning av Sickla Allé ned mot Sicklasjön kommer att genomföras.

Måluppfyllelse

I och med att Sickla Allé varsamt rustas upp måste måluppfyllelsen bedömas som god.

7.7 Lokalklimat

Mål

Vid planering av bebyggelse är det med hänsyn till klimatfaktorerna viktigt att skapa soliga, vindskyddande miljöer för utevistelse. Solstrålning ger även möjlighet till passiv uppvärmning av bostäder, vilket minskar energibehovet. En annan aspekt är byggnaders påverkan på de lokala vindarna där byggnaders placering i förhållande till vindriktning liksom hushöjder är av betydelse.

Enligt riktlinjer från statens institut för byggnadsforskning (SIB) ska fönstren i en lägenhet vara solbelysta minst 4 timmar per dygn vid höst- och vårdagjämning, alternativt sammanlagt 5 timmar per dygn.

Nuläge

Planområdet är i huvudsak plant med en liten markerad nivåskillnad i norr upp mot Järlaleden-Gillevägen och i söder ner mot Sicklasjön. Hela området har goda solförhållanden. Enligt utredning av SMHI avseende temperatur- och vindförhållanden för Danviks Strand (Nacka kommun, 1998a) är vindar från sydvästväst dominerande under hela året. Dessa vindar är de relativt varmaste under vintermånaderna. De kalla nordostvindarna under vintern har lägst frekvens.

Konsekvenser

Solstudier (bilaga 2) visar att samtliga bostäder är välbelysta. Områdets öppenhet mot söder gör dessutom att friytorna på den gemensamma gården ligger i ett soligt läge.

Tillkommande och befintliga huskroppar utgör ett gott skydd mot kalla nordliga vindar. I passagen mellan huskropparna i områdets nordöstra del kan visst drag skapas, särskilt vid nordliga vindar. Likaså finns risk för drag i nord-sydlig riktning mellan bostadshusen och det tillkommande kontorshuset med välvd fasad.

Åtgärder

För att undvika blåst och drag i områdets nordöstra del, framför allt vid öppningen mellan bostadslängorna, planeras växter och träd som skydd för vinden. En vindstudie avseende ovan nämnda riskområden planeras bli utförd inom ramen för detaljplanearbetet.

Samtliga lägenheter kommer att vara genomgående vilket ger goda förutsättningar för ljusinsläpp. Lekplatser lokaliseras till särskilt soliga delar av gården.

Måttuppfyllelse

Det planerade projektet anses inte, utifrån dagens kunskaper, orsaka några effekter som avviker från kommunens eller SIB:s riktlinjer. Den planerade vindstudien får emellertid utvisa om ytterligare åtgärder behöver vidtas för att skapa ett fullgott lokalklimat i området.

7.8 Luft

Här behandlas endast trafikens effekter. Energiproduktion bedöms inte medföra belastning på luftkvaliteten i området, se kapitel 7.12 energiförsörjning.

Mål

Kommunens övergripande mål är att människors hälsa och välbefinnande inte ska påverkas av luftföroreningar.

Miljökvalitetsnormer för halter av svaveldioxid, kvävedioxid och bly i luft ska hållas. Enligt dessa får timmedelvärdet av svaveldioxid och kvävedioxid ej överskridas 200 resp 90 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ mer än 175 timmar per år (98 percentil). För bly gäller att det aritmetiska medelvärdet under ett år ej får överskrida 0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Nuläge

Halten av luftföroreningar i området påverkas främst av de stora trafikmängderna på Hammarby Fabriksväg och Järlaleden samt i viss mån på Värmdöleden. Trafiken på Sickla Allé påverkar i dagsläget inte luftföroreningssituationen i nämnvärd grad.

Halten av kvävedioxid (NO_2) i luft har beräknats i samband med utbyggnaden av Fredells byggvaruanläggning (MKB till detaljplan Pm nr 9167, april 1998). NO_2 -halten användes som indikator även på förekomst av andra luftförorenande ämnen. Det beräknade värdet på 80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (98 percentil) underskrider högsta tillåtna halt (90 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) enligt gällande miljökvalitetsnorm.

Södra Länken och Fredells

Utbyggnaden av Södra Länken samt Fredells byggvarumarknad medför ändrade förhållanden vad gäller utsläpp till luft. Södra Länken bidrar till ökade trafikmängder på Södra Länken men medför även något minskad trafik på Järlaleden. Utbyggnaden av Fredells innebär framförallt en ökad belastning på Sickla Allé.

För Södra Länken har beräkningar utförts i MKB till detaljplan för Fredells byggvaruanläggning ovannämnda Pm nr 9167, april 1998. Trots en ökad trafikmängd räknar man här med en minskning av kvävedioxid-halten till 60 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Minskningen åstadkoms genom att nya bilar med effektiv avgasrening tillkommer samtidigt som äldre bilar tas ur bruk.

Enligt nämnda MKB har beräkningar utförts för trafiken på Sickla Allé. Trafikmängden beräknas öka med 1 600 fordon/dygn till totalt 2 600 fordon. Detta ger 10 meter från vägen ett tillskott av kvävedioxid på 8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ år 2005. Totalhalten kvävedioxid på Sickla Allé år 2005 beräknas härvid till 68 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Konsekvenser

Detaljplanen för kv. Daggkåpan medför ett ökat utsläpp av luftföroreningar genom att den planerade bebyggelsen medför ökad trafik på Sickla Allé. Enligt utförda beräkningar (bilaga 6) tillkommer, utöver de ovan angivna värdena för Fredells-anläggningen, 1950 fordon per vardagsdygn. Sammantaget ger detta en trafikmängd på Sickla Allé om ca 4 550 fordon per vardagsmedeldygn. Även trafiken på Järlaleden ökar något till följd av exploateringen av Kv Daggkåpan. Utförda beräkningar visar på 14 100 fordon per vardagsmedeldygn, vilket motsvarar en ökning med 12% (hänsyn ej tagen till minskad trafikmängd till följd av Södra Länkens tillkomst).

De ökade NO₂-utsläppen till följd av trafikökningarna förväntas inte innebära att halter överskridande de i miljö kvalitetsnormerna angivna uppnås. Med antagandet att NO₂-halten kan användas som en indikator även på andra typer av luftföroreningar, torde ej heller halterna av bly och svaveldioxid i luft överskrida de i miljö kvalitetsnormerna angivna halterna.

Åtgärder

De åtgärder som planeras för att minska halterna av luftföroreningar i området är främst att bygga om korsningen Järlaleden - Sickla Allé till en rondell, för att så få fordon som möjligt ska behöva stanna och så att köer och väntetider blir så små som möjligt. Ansvaret för denna ombyggnad samt dess utformning är för närvarande under utredning. Även i den trafikpunkt på Sickla Allé där trafik leds in till kontor och blivande bebyggelse på kv Daggkåpan, ska åtgärder vidtas, så att väntetid och köer kan begränsas.

God tillgänglighet till allmänna kommunikationer, bl a genom busslinje till Stockholms innerstad från Järlaleden, bedöms till betydande del begränsa biltrafiken till och från området.

För att underlätta förvärvsarbete i hemmet (sk IT-pendling) kommer samtliga lägenheter att förses med internet-anslutningar. Detta bedöms på sikt begränsa transportbehovet i området.

Måluppfyllelse

Den ökade trafikmängden förväntas inte innebära att enligt miljö kvalitetsnormerna högsta tillåtna halt av svaveldioxid, kvävedioxid och bly i luft överskrids. Då dessa värden innehålls förväntas luftföroreningarna inte utgöra något hot mot hälsan för de boende inom Kv Daggkåpan.

7.9 Buller och vibrationer

Mål och riktvärden

Enligt översiktsplanen 1991 ska bullernivåerna minska. Nya bebyggelseområden ska lokaliseras och utformas så att de inte utsätts för, eller själva orsakar, oacceptabelt buller.

I miljöprogrammet från 1992 sägs att en ur miljö- och hälsosynpunkt godtagbar ljudnivå ska säkerställas i hela kommunen.

Vid nyplanerade bostadsområden skall Naturvårdsverkets riktlinjer för buller tillämpas. Enligt dessa bör bullret utomhus inte överstiga 55 dB(A) som medelnivå.

Nuläge

Nuvarande buller i området består enbart av trafikbuller, då ingen tillverkningsindustri längre finns inom eller intill planområdet. Förhöjda bullervärden inom kv Daggåpan bedöms främst orsakas av trafikbuller från Järlaleden.

Några vibrationer av betydelse förekommer inte idag.

Konsekvenser

Den förväntade trafikökningen till följd av föreliggande plan påverkar endast bullersituationen i området marginellt (bilaga 4). Den ökade mängden trafik på Sickla Allé innebär att den dygnsekvivalenta ljudnivån ökar ca 2 dB(A) närmast vägen vilket innebär en total ljudnivå vid fasad på 56-60 dB(A). Bullret från övriga trafikleder ökar mindre än 1 dB(A). Ljudnivån vid fasader mot Järlaleden uppgår till 61-65 dB(A). Se vidare bilaga 4.

Vibrationsökningen beroende på trafiken bedöms knappt bli mätbar, dvs betydelselös i området efter utbyggnaden.

Åtgärder

Samtliga bostäder planeras för ljudklass B, vilket innebär en skärpning av kraven i förhållande till normalfallet. Bebyggelsen närmast Järlaleden utformas som ett skydd för bakomliggande hus och gårdar. Lägenheterna närmast Järlaleden planeras även så att minst hälften av bostadsrummen orienteras mot den tysta inre sidan.

Bullerdämpning i form av t ex en mur planeras mellan Järlaleden och bebyggelsen, både för kv Daggåpan och kv Distansen.

Hastighetsbegränsning till max 30 km/tim kommer att gälla inom området.

Måluppfyllelse

Ljudnivån vid fasader mot Järlaleden överskrider Naturvårdsverkets riktlinjer för buller (se ovan). Ytterligare åtgärder för bullerreduktion bör därför utredas i samband med detaljprojektering av bostadshusen.

7.10 Vatten och avlopp***Mål***

I den fördjupade översiktsplanen anges att näringsämnen ska tas till vara t ex genom urinseparering.

Nuläge

Fastighetens VA-system är anslutet till det kommunala ledningsnätet.

En spillvattenpump är belägen i Sickla Allé. Den är dimensionerad att omhänderta spillvatten från 250 pe från kv. Daggkåpan (motsvarar ca 80 lägenheter).

I Sickla Allé finns ett ledningssystem för vatten (Ø 200), dagvatten (Ø 800) och spillvatten (Ø 400). Dagvattnet leds till Sicklasjön.

Inom planområdet finns en S500 resp V200 tillhörande Nacka kommun.

VA-ledningar finns i anslutning till bebyggelsen norr om Järlaleden.

Konsekvenser

Den planerade bebyggelsen medför att befintlig VA-ledning måste läggas om, samt att kompletterande anslutningar för VA måste anordnas. Beträffande dagvattnet utreds enligt ovan om lokalt omhändertagande av dagvatten kan anordnas.

Spillvattnet leds till Henriksdals reningsverk. Henriksdals reningsverk har långtgående rening av såväl fosfor som kväve. Man räknar med en reduktion av fosfor och kväve på åtminstone 97 resp 73 %. Reningen av kväve håller på att ytterligare förbättras. Henriksdalsverket uppfyller Naturvårdsverkets krav, men det innebär inte ett slutet kretslopp, då tex frågan om rötslammets nyttiggörande inte är löst.

Åtgärder

Befintligt VA-system tillhörande Nacka kommun läggs om på den del som passerar över kvartersmarken söder om Järlaleden.

Anslutning av VA-systemet utförs dels till befintligt ledningssystem norr om Järlaleden, dels till befintligt ledningssystem i Sickla Allé

Separata vattenmätare installeras vilket bedöms minska vattenförbrukningen. Avloppsledningssystemet kommer att vara konstruerat för snålspolande toaletter samt dimensionerade med plats för separat ledning för urin.

I samband med detaljprojektering av bebyggelsen bör förutsättningarna för lokala kretsloppslösningar utredas.

Måluppfyllelse

De planerade åtgärderna för att begränsa vattenförbrukningen och kretsloppsanpassa VA-systemet ligger i linje med kommunens övergripande mål, även om systemet inte är fullständigt kretsloppsanpassat.

7.11 Avfall

Mål

Utrymmen och utrustning för sortering av hushållssopor i flera fraktioner (minst två) ska finnas i strategiska lägen. Möjlighet ska finnas att utöka platsen med behållare för material som omfattas av det s k producentansvaret. Utrymme ska finnas för grovsopor.

I lägenheterna bör finnas rymliga skåp eller liknande för källsorterat material.

Vid rivningar ska selektiva metoder användas som ger förutsättningar för återvinning av material (FÖP 1997).

Nuläge

Avfall inom området hämtas i dag av kommunens entreprenör Sellbergs.

Konsekvenser

Den planerade utbyggnaden av bostäder inom kv Daggkåpan skapar uppskattningsvis 13 m³ hushållssopor per vecka vid sortering enligt kommunens krav. Om man väljer att sortera ut pappersförpackningar kan emellertid sopvolymerna minskas 30-40% och vid full sortering kan sopvolymerna halveras, jämfört med ovan angivet värde.

Åtgärder

5 st miljöstugor för källsortering uppförs i anslutning till bebyggelsen. I dessa görs plats för full källsortering. Även kontorshuset planeras för källsortering. I inledningskedet sker sortering i följande fraktioner: grovsopor, glas, tidningar, pappersförpackningar och övriga hushållssopor. Det källsorterade materialet hämtas av Sellbergs.

Lägenheternas utformning anpassas för källsortering med speciellt källsorteringsskåp eller liknande i köket.

Källsortering av restprodukter och minimering av sopvolymen ligger i linje med åtagandena i JM:s miljöpolicy.

Måluppfyllelse

Planen medger god måluppfyllelse.

7.12 Energiförsörjning

Mål

Kommunens övergripande mål är att det ska finnas ett långsiktigt hållbart energisystem med ett stort inslag av förnyelsebara energislag.

I den fördjupade översiktsplanen anges som generell rekommendation att det totala behovet av tillförd energi ska vara högst 60 kWh/m² i ny bebyggelse. Här betonas även vikten av att utnyttja energiinnehållet i avfall och avloppsvatten så långt det är möjligt. Huvuddelen av energin för uppvärmningsbehov ska komma från spillenergi eller förnyelsebar energi.

Nuläge

De befintliga kontorshusen förses med värmeenergi genom en oljepanna som finns i ett pannhus strax öster om restaurangbyggnaden. Elkraft erhålls genom Vattenfall och nätoperatör är Nacka Energi.

Konsekvenser

Den tillkommande bebyggelsen ger upphov till ett ökat energibehov varför nya lösningar på energitillförseln måste finnas. Det totala energibehovet för den planerade bebyggelsen kan i dag inte exakt beräknas.

En ny transformatorstation fordras för att försörja den planerade bebyggelsen med elkraft.

Utbyggnaden genererar även nätbyggnationer för teletrafik. Detta innebär att utrymme för telestation måste reserveras. Telestationen kan antingen placeras i någon av de planerade byggnaderna genom hyresupplåtelse eller utomhus på parkmark, se bilaga 3.

Åtgärder

Panncentralen behålls under byggskedet. Efter full utbyggnad av kontor och bostäder rivs dock pannhuset och pannan demonteras. Hela området, inklusive befintliga kontor, planeras därefter värmas upp genom fjärrvärme. Diskussioner om val av leverantör för uppvärmning och elförsörjning av området pågår.

När det gäller områdets totala energibehov är utvecklingen inriktad på minskning av energianvändningen jämfört med dagens byggande. JM:s intentioner är att energibehovet ska sänkas med 40% i förhållande till genomsnittsanvändningen år 1990. Bli miljöprogrammet ska utreda åtgärder för att minska det totala behovet av tillförd energi.

För att undvika påverkan från magnetiska fält kommer elledningarna att utföras som 5-ledare. Den planerade transformatorstationen kommer att placeras i garagehuset ovan jord.

Måluppfyllelse

Fjärrvärmern kommer att levereras av ett väletablerat energiföretag. Oberoende av vilken leverantör som väljs kommer åtminstone 60% av fjärrvärmeenergin att framställas från icke-fossila energislag, varav värmepumpar utgör den största delen. Måluppfyllelsen för uppvärmning av den planerade bebyggelsen bedöms som god.

Det är oklart om det totala behovet av tillförd energi till fullo överensstämmer med de i den fördjupade översiktsplanen föreslagna målvärdena. De kommunala målen och JM:s miljöpolicy innebär att hela energifrågan för närvarande detaljstuderas.

7.13 **Kommunikation, transporter och parkering**

I detta kapitel behandlas i första hand kollektivtrafik och parkeringsfrågor. Trafikmängder och frågor rörande gång- och cykeltrafik redovisas i kapitel 7.8 resp. 7.4.

Mål

Genom den fysiska planeringen ska trafikens skadeverkningar minimeras genom:

- förbättrat kollektivtrafiksystem
- förbättrad lokal och enskild service
- lokalisering av nya bebyggelseområden till goda kollektivtrafiklägen

Nuläge

Transporter till planområdet går via Sickla Allé med infart strax norr om ABB-huset. Även kunder till Fredells byggmarknad kommer att begagna sig av Sickla Allé för att nå uppfarten till kundparkering, belägen uppe på Fredells-byggnaden. Tillgängligheten för Sickla Allé har bedömts som god (bilaga 6).

Trafikmängden på Sickla Allé beräknas, när Fredells byggmarknad tagits i bruk, vara 2600 fordon per vardagsmedeldygn, varav 1000 fordon per vardagsmedeldygn beräknas gälla trafik till de befintliga kontorshusen inom kv Daggkåpan.

Parkering för dem som arbetar i kontorsbyggnaderna är anordnad som markparkering över en stor del av kv. Daggkåpan. Totalt finns 350-400 P-platser inom området.

Järlaleden, Hammarby fabriksväg och Sickla industriväg trafikeras av ett flertal busslinjer. Hållplatslägen för av- och påstigning finns idag längs Järlaleden, strax öster om korsningen med Sickla Allé. Tillgängligheten för busstrafiken bedöms som god (bilaga 6). Gångavståndet från området till busshållplatserna utmed Järlaleden är högst 400 meter.

Konsekvenser

En utbyggnad enligt planen innebär att trafikmängden på Sickla Allé ökar till 4 550 fordon/dygn i förhållande till ovan nämnda 2600 fordon/dygn. Då så gott som alla befintliga parkeringsplatser kommer att försvinna måste nya parkeringsmöjligheter ordnas. En beräkning visar att totalt ca 600-650 P-platser erfordras, då man för bostadsbebyggelsen räknar med 1,0 platser/lägenhet. Dessa siffror är ungefärliga och baseras på ett visst (10%) samutnyttjande av kontorshusens P-platser.

Belastningen på korsningen Järlaleden/Sickla Allé kommer att öka till följd av exploateringen. Problem kan uppstå vid angöring av Järlaleden från Sickla Allé under högtrafik.

Åtgärder

För att fullständigt kunna bedöma konsekvenserna av trafikökningens i korsningen Järlaleden/Sickla Allé bör en trafikräkning samt en kapacitetsberäkning utföras (bilaga 6).

Enligt planen kommer ett parkeringshus att byggas i den västra delen för kontorsarbetande. Antalet P-platser beräknas här till ca 420. Parkering beräknas också komma att ske vid trottoar på den gata som leder runt till kontorshusen i den norra delen av området.

Parkering inom bostadsområdet planeras till största delen ske i underjordiska garage belägna under hus och mark i anslutning till bostadshusen. Här planeras ca 200 P-platser att anordnas. Samtliga platser ska medge goda angöringsmöjligheter till ovanliggande bostäder. Ovan jord begränsas parkering inom bostadsbebyggelsen till ett fåtal platser för angöring av flyttransporter, taxi etc.

Trafiken inom bostadsområdet begränsas kraftigt. All trafik ska ske på de gåendes villkor.

Måluppfyllelse

Tillgängligheten till de lokala trafikmedlen är god. Detta ligger i linje med kommunens mål.

7.14 Hälsa och säkerhet

Olycksrisker för gång- och cykeltrafik utmed Sickla Allé och Järlaleden diskuteras i kapitel 7.4.

Mål

Kommunens övergripande mål är att beredskap och säkerhet ska vara viktiga faktorer i Nacka. Inriktningsmålet är att beredskapen vid tillbud och stora olyckor ska vara hög och tillförlitlig.

Nuläge

Områdets närhet till Sicklasjön och trafikleder innebär vissa olycksrisker, t.ex. för lekande barn.

Järlaleden är sekundär transportled för farligt gods. Transporterna utgörs av bensinleveranser till Hydros självbetjäningssmack vid Planiavägen (ca 1 leverans per vecka), samt av ett fåtal gasoltransporter till Järsla industriområde.

Avståndet till Nacka brandstation är 3 km.

Konsekvenser

Ett större antal boende med barn innebär presumtiva risker för drunkning vid lek i eller på vattnet.

Enligt en riskbedömning utförd av Nacka kommun (bilaga 11) bedöms risken för en olycka med farligt gods på Järlaleden som liten. Den ringa transportfrekvensen gör att inga speciella skyddsåtgärder krävs.

Den relativt livliga trafiken kring och till området, liksom trafiken inom området innebär risk för olyckor.

Åtgärder

Godkända vägar för utryckningsfordon kommer att anläggas. Utryckningsfordon kan nå området från väster via den ordinarie infarten, samt även österifrån via särskild infart. Tillgängligheten har bedömts som god, se bilaga 7.

Trafiken inom bostadsområdet leds på en gårdsgata, dvs en körbar gångväg där bilar tar sig fram på de gåendes villkor. Gårdsgatan är för allmän trafik enbart tillgänglig västerifrån, vilket omöjliggör genomfartstrafik. Detta bedöms ge en god trafiksäkerhet inom området.

Den allmänna tillgängligheten till strandzonen och Sicklasjön ska bevaras. Få åtgärder kan därför vidtas för att förhindra olyckor vid lek i eller på vattnet. Räddningsutrustning i erforderlig omfattning bör emellertid finnas tillgänglig längs stranden.

Måluppfyllelse

Planen bedöms ligga i linje med kommunens mål för hälsa och säkerhet.

7.15 Inomhusmiljö**Mål**

I miljöprogrammet från 1992 slås fast att alla hus i Nacka kommun ska ha en god inomhusmiljö. Detta innebär vid nyproduktion bl a att rikt- och gränsvärden för buller och radongashalt ska efterlevas samt att bostäder och lokaler ska byggas på mark som är lämplig för bebyggelse.

Nuläge

Ingen inventering av inomhusmiljön har utförts i befintliga kontorslokaler.

Konsekvenser

Det planerade projektet bedöms inte påverka inomhusmiljön i de befintliga kontorsbyggnaderna.

Åtgärder

JMs miljöpolicy (bilaga 1) innefattar åtaganden för främjande av en god inomhusmiljö. Man avser bl a att:

- långsiktigt verka för att livsmiljön sätts i centrum i hela byggprocessen och förvaltningen
- i alla verksamheter utgå från kundernas krav på god miljö avseende luft, ljud, värme, sundhet och trivsel

I det aktuella projektet vidtas ett flertal åtgärder för att säkra en god inomhusmiljö. För att bidra till en god elmiljö kommer samtliga elledningar att utföras som 5-ledare. Riktvärden för buller kommer att efterlevas såväl under byggskedet som under förvaltningsskedet. Gällande gränsvärden för radongashalter kommer att hållas. Därtill kommer samtliga lägenheter och flertalet kontor att ha utsikt mot Sicklasjön. Solförhållandena har i utförda solstudier (bilaga 2) bedömts som goda. Vindförhållandena inom det planerade området är emellertid fortfarande okända och ska utredas i det fortsatta planarbetet.

Måluppfyllelse

De planerade åtgärderna bidrar till en god inomhusmiljö. Ett förverkligande av kommunens målsättning kräver emellertid att man även vid detaljprojekteringen och produktionen vinnlägger sig om att skapa en så god miljö som möjligt.

7.16 Hushållning med naturresurser

De naturresurser som i första hand är aktuella i det planerade projektet är:

- råvaror till byggnadsmaterial
- drivmedel till arbetsmaskiner och till transporter till och från området
- olja eller likvärdiga resurser för uppvärmning och elproduktion

Även marken är en naturresurs som utnyttjas i det planerade projektet. Ur allmän resurssynpunkt bör man sträva efter att undvika exploatering på jungfrulig mark. I detta fall avser man dock att bebygga redan ianspråktagen mark, vilket bidrar till en god hushållning med markresurser.

Ett byggande i JMs regi innebär varsamhet med förbrukning av naturresurser. Detta framgår bl a av vissa punkter i JMs miljöpolicy. JM har här åtagit sig att:

- vid val av material, konstruktioner samt bygg- och förvaltningsprocesser verka för att naturens lagerresurser inte töms och för att restprodukter inte systematiskt ökar i naturen.
- skapa förutsättningar för resurssnålhet i såväl tillverknings- och byggprocessen som i nyttjandet och förvaltningen

När det gäller byggnadsmaterial, så skall det undersökas om lossprängt berg kan krossas på platsen och användas i byggverksamheten.

Byggnadsmaterial och konstruktioner skall anpassas till möjlig återvinning vid rivning.

Generellt skall medvetenhet om behovet av hushållning med naturresurserna vara aktuell hos projektör, byggare och hos de boende i kv. Daggkåpan.

8 PRODUKTIONSSKEDE – KONSEKVENSER OCH ÅTGÄRDSFÖRSLAG

Ett förverkligande av det planerade projektet påverkar miljön såväl under produktionsskedet som under det efterföljande driftsskedet. Projektets förväntade konsekvenser under driftsskedet har diskuterats ingående i föregående kapitel. I detta avsnitt behandlas de konsekvenser på miljön som kan uppstå under byggskedet. Dessa konsekvenser innebär i många fall tillfälliga förändringar för miljön men kan också innebära att mer långvariga eller permanenta förändringar sker. Vid värdering av de konsekvenser som presenteras nedan (kap 6) läggs större vikt vid de som innebär permanenta förändringar, positiva eller negativa, för miljön.

8.1 Markförhållanden

Eventuell förekomst av markföroreningar ställer krav på hur schaktningsarbeten bedrivs. Om markföroreningar påträffas i samband med den översiktliga miljötekniska marundersökningen utarbetas ett särskilt program för miljö- och hälsomässigt omhändertagande av schaktmassor.

8.2 Yt- och grundvattenförhållanden

Dag- och ytvattenavrinningen inom området kan påverkas av de planerade schaktnings- och byggnadsarbetena. Det är härvid viktigt att tillse att inte förorenat dagvatten når Sicklasjön.

Såväl Sicklasjön som grundvattnet inom området riskerar att förorenas av spill och läckage från entreprenadmaskiner och andra fordon som används under byggtiden. Allmän försiktighet ska iakttas för att undvika sådan förorening.

De underjordiska garagen, liksom källare med förråd, kommer med stor sannolikhet att förläggas delvis under grundvattenytan. Detta innebär att grundvattnet i området för källardelens placering på något sätt måste hållas undan från byggplatsen. Grundvattnet kan omhändertagas på olika sätt, t.ex. genom spontning eller avsänkning av grundvattenytan. I samtliga fall gäller emellertid att undvika permanenta skador på grundvattnets kvalitet och nivå.

8.3 Växt- och djurliv

Trädvegetation av god kondition förekommer i Sickla Allé samt inom den västra delen av strandzonen längs Sicklasjön. Denna vegetation ska bevaras och får därför inte skadas under produktionsskedet. Risker för skador föreligger t.ex. till följd av utökad fordonstrafik inom området. De träd som löper störst risk att skadas ska skyddas genom instängsling och andra åtgärder. Även de träd inom områdets centrala delar som avses bevaras ska skyddas särskilt.

Sicklasjöns stränder innehåller ett rikt djurliv som kan störas och påverkas negativt av byggnadsarbetena. Ingen byggverksamhet av något slag (uppställning av bodar, parkering etc.) får därför bedrivas i denna del av området.

8.4 Rekreation och friluftsliv

Den planerade byggnationen bör inte innebära några större förändringar för möjligheterna till rekreation och friluftsliv inom området. Då trafikintensiteten ökar under byggskedet kan en viss försämring av tillgängligheten uppstå, främst på Sickla Allé.

8.5 Stads- och landskapsbild

Inga avgörande konsekvenser koncentrerade till byggskedet förväntas.

8.6 Kulturmiljö

Inga konsekvenser koncentrerade till byggskedet förväntas.

8.7 Lokalklimat

Sol- och vindförhållandena påverkas troligen endast marginellt under byggskedet.

8.8 Luft

Under byggskedet intensifieras trafiken till och från området, vilket innebär ett ökat utsläpp av luftförorenande ämnen (NO_x, SO_x, CO₂, stoft etc.). Den ökade trafikmängden blir emellertid relativt begränsad. För att begränsa de utsläpp som trots allt sker, ska de transportfordon som angör området uppfylla kraven för miljöklass 1 (för tunga fordon). Man ska även sträva efter att återanvända berg- och jordmassor inom område och därmed minska transportbehovet.

I samband med borrhning, sprängning, rivningsarbeten etc. kan spridning av damm och stoft uppstå. Detta kan innebära olägenhet för boende och arbetande såväl inom som utanför området. Åtgärder (t.ex. bevattning, inhängning) för att minimera dessa olägenheter vidtas vid behov.

8.9 Buller och vibrationer

Byggnation i kv. Daggkåpan kommer omfatta flera bullriga arbetsmoment, bl.a. rivningsarbeten, bergborring, sprängning, schaktning och pålning. Framförallt arbetsplatser inom planområdet kommer därmed utsättas för viss påverkan under byggtiden. För att minimera denna påverkan kommer bullerdämpande åtgärder att vidtas under byggnadstiden. Bullriga arbetsmoment ska även koncentreras till vardagar under dagtid. Målsättningen är att riktvärden för byggbuller enligt SOU 1993:65 (bilaga 10) inte ska överskridas.

Vibrationer under sprängning, pålning och transporter kommer att begränsas enligt Svensk Standards krav.

8.10 Vatten och avlopp

Planen förväntas inte medföra någon påverkan på vatten- och avloppssystemet under byggtiden.

8.11 Avfall

8.11.1 Rivningsrester

Eventuella miljökonsekvenser i samband med rivning utgörs av påverkan på människor och natur från miljöfarliga byggnadsmaterial. Rivningsarbetena omfattar tre byggnader som tidigare använts för kontors- verkstads- och energiländamål.

Innan rivningsarbetena startar utförs en miljöbesiktning av byggnaderna för att bestämma förekomst och kvantitet av olika byggnadsmaterial. Miljöfarliga ämnen omhändertas om möjligt före rivning. Övriga rivningsmassor (t.ex. tegel) återanvänds i den mån det är möjligt. Annat material källsorteras. Samtliga åtgärder i samband med rivning beskrivs i en rivningsplan.

8.11.2 Byggavfall

Under byggtiden uppstår avfall från emballage och andra byggrester. Detta material källsorteras. Eventuellt farligt avfall omhändertas särskilt.

8.12 Energiförsörjning

Byggnadsarbetena ger upphov till en stor energianvändning. I enlighet med JM:s miljöpolicy ska man därför med olika metoder sträva efter att hushålla med energiresurserna. Man ska även förmedla vikten av en snål energihushållning till de entreprenörer som anlitas för byggnadsarbetena.

8.13 Kommunikation, transporter och parkering

Stora delar av dagens parkeringsytor kommer vid en nybyggnation att försvinna och ersättas av bl.a. underjordiska garage. Detta innebär att antalet parkeringsplatser kommer att minska under byggtiden. För att åtgärda denna brist på parkeringsplatser avser man att under byggskedet hyra P-platser hos kringliggande grannar. Vid utbyggnad av kontorslokalerna avser man att inleda med parkeringshuset för att därmed underlätta parkeringssituationen under återstoden av byggnadsfasen.

8.14 Hälsa och säkerhet

Intensifierad trafik med tunga fordon innebär ökade risker för trafikolyckor. Allmän försiktighet bör iakttas av såväl förare som övriga trafikanter för att undvika olyckor.

Vid byggarbetsplatser utförs många moment och arbetsuppgifter som kan innebära olycksrisker. Området ska därför vara instängslat under byggtiden för att hindra obehöriga att ta sig in på området.

8.15 Inomhusmiljö

Inomhusmiljön i de befintliga kontorslokalerna kan tillfälligt drabbas främst av buller från byggarbetet. Enligt ovan (kapitel 8.9) ska dock åtgärder vidtas för att i största möjliga mån begränsa påverkan på kringliggande verksamheter.

8.16 Hushållning med naturresurser

Inga direkta konsekvenser för naturresurshushållningen kan urskiljas. Man bör sträva efter att minimera resursanvändningen i projektets alla faser samt att tillämpa återanvändning och återvinning där det är möjligt.

9 REFERENSER

- AB Jacobson & Widmark, 1998. Fredellstomten. Uppdrag nr 8 655 0005.
- Nacka kommun, 1963. Förslag till stadsplan för industriområde vid Sickla Allé i Nacka.
- Nacka kommun, 1991. Nacka översiktsplan (ÖP).
- Nacka kommun, 1992. Miljöprogram för Nacka kommun.
- Nacka kommun, 1996. Miljöprogram för Nacka kommun år 1998-2001. Remissutgåva.
- Nacka kommun, 1997. Förslag till fördjupad översiktsplan för Sickla (FÖP).
- Nacka kommun, 1998a. Preliminär miljökonsekvensbeskrivning Danviks strand.
- Nacka kommun, 1998b. Fredells byggvaruanläggning kv Dahlian, Nacka kommun. Miljökonsekvensbeskrivning tillhörande detaljplan. Pm nr 9167.
- Sveriges Geologiska Undersökningar (SGU), 1990. Rapport ID-nr IRAP 90017.
- Trafik- och Regionplanekontoret, 1996. Grönstrukturen i Stockholmsregionen.

BILAGEFÖRTECKNING

BILAGA NR.	ANTAL SIDOR
1 MILJÖPOLICY JM	1
2 SOLSTUDIER.....	6
3 LOKALISERING TELESTATION	1
4 UTREDNING TRAFIKBULLER	6
5 MARKRADONUTREDNING	6
6 TRAFIKUTREDNING.....	14
7 BRANDTEKNISK GRANSKNING	1
8 TRÄDINVENTERING.....	5
9 GRANSKNING AV MARKFÖRORENINGAR, FÖP 1997.....	2
10 RIKTVÄRDEN BYGGBULLER ENLIGT SOU 1993:65	1
11 RISKBEDÖMNING AV JÄRLALEDEN M A P FARLIGA TRANSPORTER ...	1

Antagen av kommunfullmäktige
2000-03-13 § 5

Viveca Bremmer
Viveca Bremmer